

**CENTRUL NAȚIONAL PENTRU PROTECȚIA DATELOR
CU CARACTER PERSONAL AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD-2004, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 48, tel: (+373-22) 820801, 811807, fax: 820807, www.datepersonale.md

nr. 01-05/357

„17” martie 2015

**Domnului Andrian CANDU
Președinte al Parlamentului
Republicii Moldova**

Stimate Domnule Președinte al Parlamentului,

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. (3) al Legii nr. 133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, prezentăm în adresa Dumneavoastră raportul de activitate al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova pentru anul calendaristic 2014.

Cu respect,

**Vitalie PANIȘ
Director**

Anexă: raportul de activitate

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
P.D.P. Nr.	428	
„12”	03	2015
Ora		

CUPRINS

INTRODUCERE	4
CAPITOLUL I	
ACTIVITATEA DE CONTROL	5
1.1 Efectuarea controalelor	5
1.2 Exemple de încălcări constatate de Centru în cadrul procedurilor de control efectuate	6
1.3 Examinarea petițiilor și a altor adresări ale subiecților de date cu caracter personal	12
1.4 Reprezentarea în instanțele de judecată a intereselor Centrului	13
CAPITOLUL II	
ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE A PRELUCRĂRILOR DE DATE CU CARACTER PERSONAL	17
2.1 Înregistrarea operatorilor, a bazelor de date și sistemelor informaționale în care sînt prelucrate date cu caracter personal	17
2.2 Autorizarea operațiunilor de transmitere transfrontalieră a datelor cu caracter personal	20
CAPITOLUL III	
ACTIVITATEA DE CREAȚIE LEGISLATIVĂ, CONSULTARE ȘI AVIZARE A PROIECTELOR DE ACTE NORMATIVE	22
3.1 Activitatea de creație legislativă a Centrului	22
3.2 Activitatea de avizare a proiectelor actelor normative și legislative	23
CAPITOLUL IV	
TRANSPARENȚA ÎN PROCESUL DECIZIONAL, COMUNICARE ȘI RELAȚII CU PUBLICUL	26
4.1 Mediatizarea activității Centrului	26
4.2 Activitățile de informare și promovare a domeniului protecției datelor cu caracter personal	26
CAPITOLUL V	
COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ	34
5.1 Prioritățile naționale de cooperare externă în domeniul protecției datelor cu caracter personal	34
5.2 Consolidarea cooperării cu agențiile Uniunii Europene: EUROJUST și EUROPOL	35
5.3 Participarea la forumuri internaționale	35
5.4 Participarea Centrului la proiectele de asistență tehnică	38
5.5 Întrevederi oficiale, cooperarea cu alte autorități străine în domeniul protecției datelor cu caracter personal	39

CAPITOLUL VI

ACORDURI DE COOPERARE ÎNCHEIATE ÎNTRE CENTRU ȘI ALTE AUTORITĂȚI NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE.....	41
---	-----------

CAPITOLUL VII

CONSOLIDAREA CAPACITĂȚILOR MANAGERIALE ALE CENTRULUI	44
7.1 Resurse umane.....	44
7.2 Aspecte privind activitatea economică	44

CAPITOLUL VIII

RAPORTUL DE EVALUARE PRIVIND MONITORIZAREA IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI NAȚIONALE ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI DATELOR CU CARACTER PERSONAL PENTRU ANII 2013-2018.....	47
---	-----------

CAPITOLUL IX

PROBLEMELE CONSTATATE ÎN ACTIVITATE ȘI OBIECTIVELE PENTRU ANUL 2015	49
9.1 Problemele cu care se confruntă Centrul.....	49
9.2 Obiective pentru anul 2015.....	50

INTRODUCERE

În scopul informării societății despre evoluția domeniului protecției datelor cu caracter personal, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova (Centrul) prezintă Raportul de activitate pentru anul 2014.

În perioada de referință activitatea Centrului este marcată de multiple realizări, reflectate în continuare în textul raportului, fiind axată pe implementarea continuă a prevederilor legislației ce reglementează domeniul protecției datelor cu caracter personal, exercitarea optimă a atribuțiilor legale de supraveghere și control al conformității prelucrărilor de date cu caracter personal, avizarea proiectelor de acte normative cu incidență în acest domeniu, consolidarea cooperării interne și externe în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

În principal, activitatea desfășurată pe parcursul anului 2014 a vizat amplificarea acțiunilor de control asupra legalității prelucrărilor de date, desfășurate pentru soluționarea plîngerilor și sesizărilor primite și verificărilor din oficiu a unor aspecte legate de prelucrarea datelor cu caracter personal, în scopul asigurării respectării principiilor de protecție ale acestor date de către operatorii din domeniul public și privat.

Raportul reflectă problemele și preocupările prioritare, situația din domeniul protecției datelor cu caracter personal, precum și exemplifică un șir de încălcări constatate de Centru în cadrul activității desfășurate, iar pentru asigurarea confidențialității datelor cu caracter personal devenite cunoscute în cadrul exercitării atribuțiilor de control, în conformitate cu prevederile art. 29 și art. 31 din Legea privind protecția datelor cu caracter personal, acestea sînt depersonalizate în scopul neadmiterii ingerinței în viața privată, precum imposibilității asocierii lor cu o persoană identificată ori identificabilă.

**Cu respect,
Vitalie PANIȘ
Director**

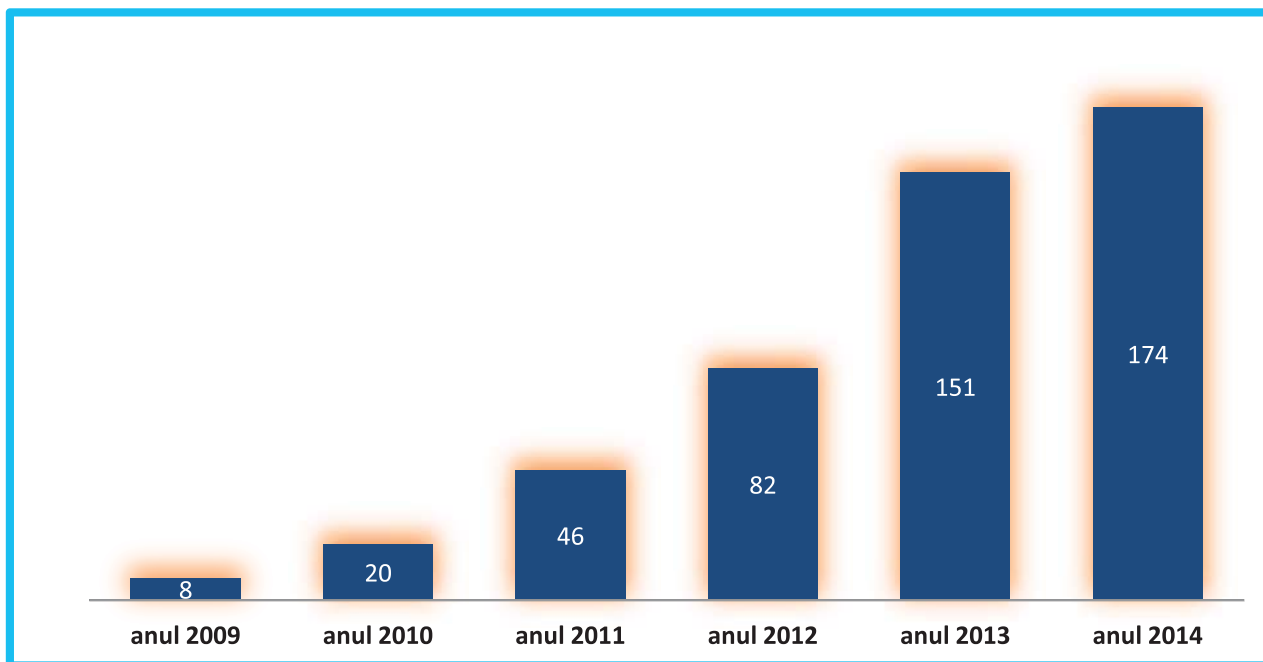
CAPITOLUL I

ACTIVITATEA DE CONTROL

1.1 EFECTUAREA CONTROALELOR

În comparație cu perioadele precedente, se constată o creștere constantă a numărului controalelor asupra conformității prelucrărilor de date cu caracter personal prevederilor Legii privind protecția datelor cu caracter personal efectuate de Centru. Astfel, pe parcursul anului 2014, au fost înregistrate **174** materiale de control, dintre care **81** inițiate din oficiu în baza autosesizării și **93** de controale inițiate în cadrul soluționării plîngerilor și sesizărilor primite spre examinare.

Statistica comparativă a numărului controalelor efectuate de Centru în perioada anilor 2009-2014

Activitatea de control desfășurată de Centru în anul 2014 a fost influențată de insuficiență de personal și de restricțiile bugetare, astfel încât, nu a fost posibilă preconizarea controalelor planificate, fiind efectuate doar controale inopinate, în temeiul prevederilor art. 27 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal. Reieșind din aceste considerente, a fost acordată prioritate controalelor desfășurate din oficiu pentru soluționarea plîngerilor și sesizărilor, în cadrul cărora, a fost urmată procedura scrisă de obținere a informațiilor necesare pentru soluționarea aspectelor semnalate, finalizată, după caz, prin sancționarea operatorilor de date cu caracter personal sau oferirea instrucțiunilor de rigoare, pentru aducerea operațiunilor de prelucrare a datelor în conformitate cu prevederile legii.

În rezultatul controalelor efectuate, au fost constatate **55** fapte contravenționale prevăzute de art.art. 74¹ - 74² Cod contravențional, fiind întocmite **34** procese-verbale cu privire la contravenții, care au fost remise spre examinare în fond instanței de judecată competente. Totodată, în conformitate cu prevederile art. 20 alin. (1) lit. e) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal și Capitolul II, pct. 2 și pct. 3 lit. d) din Regulamentul Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, aprobat prin Legea nr. 182-XVI din 10 iulie 2008, în cazul în care s-a constatat încălcarea prevederilor legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal, reieșind din

împrejurările (circumstanțele) și gravitatea încălcărilor, s-a dispus complementar, pe lângă pornirea procedurilor contravenționale, prin decizii ale directorului Centrului și unele măsuri de constrângere specifice. În acest context, au fost emise 3 decizii privind încetarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal și 1 decizie de suspendare a acestor operațiuni. Situația comparativă la acest capitol, este prezentată în tabelul nr.1:

Tabelul nr. 1

perioada pentru comparație	controale inițiate	inclusiv din oficiu/la sesizarea subiecților de date cu caracter personal	acte de reacționare emise ca rezultat al efectuării controalelor			
			decizii privind suspendarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal	decizii privind încetarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal	decizii privind ștergerea datelor prelucrate cu încălcarea legii	procese verbale contravenționale întocmite
anul 2009	8	4/4	3	4	2	-
anul 2010	20	12/8	7	-	2	-
anul 2011	46	17/29	3	-	7	-
anul 2012	82	6/76	6	1	-	4
anul 2013	151	19/132	5	1	4	26
anul 2014	174	81/93	1	3	1	34

După cum a fost menționat, comparativ cu anii precedenți se constată o creștere constantă a numărului controalelor efectuate. Totodată, se atestă o scădere nesemnificativă a numărului plîngerilor subiecților de date cu caracter personal, care pretind că le-au fost încălcate drepturile garantate de legislația privind protecția datelor cu caracter personal, în schimb, **acțiunile de control ce se impun a fi efectuate în baza acestor adresări au devenit semnificativ mai complexe și mai voluminoase.** În acest sens, anterior, pe un material de control se efectuau, în medie, 5 acțiuni procedurale, însă, pe parcursul anului 2014, numărul acțiunilor necesare a fi efectuate în cadrul unui singur material de control depășeau cifra medie de 25.

Analizînd specificul plîngerilor depuse, s-a constatat că persoanele solicită intervenția Centrului și efectuarea controlului legalității operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal care îi vizează în urma creării de către operatorii de date cu caracter personal din domeniul public și privat a sistemelor de evidență automatizate în care sînt prelucrate date cu caracter personal; controlul legalității instalării sistemelor de monitorizare video în anumite spații; controlul respectării măsurilor tehnice și organizatorice implementate pentru asigurarea regimului de securitate adecvat la prelucrarea datelor cu caracter personal; controlul motivelor de neînregistrare a sistemelor de evidență și a bazelor de date în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal; controlul legalității operațiunilor de consultare și extragere a datelor cu caracter personal stocate în diferite resurse informaționale de stat, precum și colectarea ilegală a datelor cu caracter personal care-i vizează fără respectarea drepturilor la informare, de acces și de opoziție.

1.2 EXEMPLE DE ÎNCĂLCĂRI CONSTATATE DE CENTRU ÎN CADRUL PROCEDURILOR DE CONTROL EFECTUATE

În rezultatul efectuării controalelor inițiate în baza plîngerilor sau autosesizărilor, Centrul este în drept, în calitate de agent constator, să întocmească procese-verbale cu privire la contravențiile prevăzute de art.art. 74¹-74³ Cod contravențional, pe care, în conformitate cu prevederile art. 423⁴ al aceluiaș cod, le expediază pentru examinare în instanța de judecată.

În mare parte, instanțele judecătorești au declarat persoanele în privința cărora Centrul a pornit procese contravenționale, vinovate de comiterea faptelor prejudiciabile imputate, stabilind sancțiuni în mărime de la 100 la 500 unități convenționale. În unele cazuri, vinovăția persoanelor a fost confirmată, însă procesele contravenționale au fost încetate de instanța de judecată pe motivul expirării termenului de prescripție a răspunderii contravenționale, care este de 3 luni din momentul săvîrșirii faptei.

În continuare, prezentăm unele exemple relevante de încălcări ale legislației privind protecția datelor cu caracter personal:

Exemplul nr. 1**Prelucrarea ilegală a datelor cu caracter personal de către executori judecătorești**

Cetățeanul A.T. s-a adresat cu o plîngere în care a invocat pretinsul fapt de prelucrare ilegală a datelor cu caracter personal care-l vizează, stocate în Registrul bunurilor imobile.

În rezultatul acțiunilor de control s-a constatat că executorul judecătoresc N.M. a efectuat operațiunea de accesare (consultare) a datelor cu caracter personal care-l vizează pe cet. A.T., inclusiv conform criteriului de căutare „după proprietar”, în lipsa unui scop și temei legal. Concomitent, s-a constatat că executorul judecătoresc nominalizat nu a realizat dreptul cet. A.T., în calitate de subiect al datelor cu caracter personal, de a fi informat.

Mai mult, operațiunea de accesare (consultare) a datelor cu caracter personal ce vizează reclamantul a fost efectuată cu încălcarea prevederilor pct. 45 din Cerințele față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010 (Cerințele).

În astfel de împrejurări, executorul judecătoresc N.M. a încălcat prevederile art.art. 4 alin. (1) lit. a), b), 5 alin. (1), 12 ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal și pct. 45 din Cerințe, motiv pentru care, Centrul a pornit în privința acestuia proces contravențional în baza:

- art. 74¹ alin. (1) Cod contravențional: nerespectarea cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea lor în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal;
- art. 74¹ alin. (3) Cod contravențional: încălcarea drepturilor subiectului datelor cu caracter personal de a fi informat;
- art. 74¹ alin. (4) Cod contravențional: încălcarea regulilor de utilizare a datelor cu caracter personal.

Exemplul nr. 2**Prelucrarea ilegală a datelor cu caracter personal de către primari**

Cetățeanul T.B. s-a adresat cu o plîngere în care a invocat că primarul comunei XXXX r-ul YYYY, P.C., a accesat (consultat) și extras (imprimat) datele cu caracter personal care-l vizează, stocate în Registrul bunurilor imobile, precum și a colectat, păstrat, utilizat și dezvăluit prin transmitere unor terți neautorizați, informații care conțin date cu caracter personal ale petentului, consemnate în unele scrisori, cum ar fi: nume, prenume și patronimic, data și anul nașterii, IDNP și adresa de domiciliu.

Fiind solicitată informația privind scopul și temeiul legal al operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal efectuate, primarul P.C. a invocat drept scop intenția de a demonstra situația de incompatibilitate în care reclamantul se află cu funcția publică pe care o deține.

Astfel, în acțiunile primarului P.C., s-a constatat lipsa unui temei legal care ar fi stat la baza prelucrării datelor cu caracter personal care-l vizează pe reclamant enunțate supra, fapt ce contravine prevederilor art. 4 alin. (1) lit. a), b), c), art. 5 alin. (1) și art. 9 ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal, motiv pentru care, Centrul a pornit în privința acestuia proces contravențional pe fapta prevăzută de art. 74¹ alin. (4) Cod contravențional: încălcarea regulilor de utilizare a datelor cu caracter personal.

Exemplul nr. 3**Prelucrarea ilegală a datelor cu caracter personal de către angajatul Inspectoratului de Stat al Muncii**

În baza plîngerii cet. A.S., care a invocat pretinsul fapt de dezvăluire prin transmitere a datelor cu caracter personal ce vizează angajații companiei „XXX” SRL, de către Inspectoratul de Stat al Muncii (Inspectoratul), în adresa terțului neautorizat - compania de asigurări „YYY” SA, Centrul a inițiat controlul legalității acestor operațiuni de prelucrare a datelor cu caracter personal.

În cadrul controlului, în baza informației prezentate de Inspectorat, s-a constatat că angajatul acestei entități, la solicitarea companiei de asigurări „YYY” SA, i-a furnizat ultimei informația privind rezultatele controlului desfășurat la agentul economic „XXX” SRL, consemnând în textul scrisorii un volum impunător de date cu caracter personal ce viza angajații entității supuse verificării, precum și expediind anexat materiale pe 21 de file (*copiile ordinelor de angajare, contractele individuale de muncă, tabelele de evidență a timpului de muncă efectiv lucrat, listele de plată a salariilor, registrul de evidență a circulației carnetelor de muncă etc.*).

Analizând cadrul legal ce reglementează activitatea Inspectoratului, Centrul nu a identificat norme care ar întemeia acțiunile reprezentanților entității nominalizate de colectare, stocare, utilizare și dezvoltare prin transmitere a unor informații cu accesibilitate limitată în adresa terților neautorizați. De menționat că, deși în unele cazuri această entitate dispune de competențe care implică prelucrarea datelor cu caracter personal, aceste operațiuni sînt întemeiate doar în condițiile desfășurării unui control de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă. Concomitent, controlul este imputabil doar angajatorului vis-à-vis de angajații săi, această acțiune, nu presupune și dezvoltarea informațiilor cu accesibilitate limitată (colectate în cadrul controlului) unor entități neautorizate, în cazul dat compania de asigurări „YYY” SA.

Mai mult, la data sesizării Inspectoratului, compania de asigurări „YYY” SA, datorită serviciilor de asigurări prestate companiei „XXX” SRL, avînd calitatea procesuală de reclamant la judecarea mai multor cauze civile împotriva societății cu răspundere limitată indicate, prin evitarea procedurii legale de obținere a probelor (*art. 118 și art.119 Cod de procedură civilă*), s-a adresat Inspectoratului în vederea verificării presupuselor abateri admise de „XXX” SRL la angajarea personalului, care ulterior au fost prezentate în instanța de judecată în calitate de probe.

Avînd în vedere circumstanțele cauzei, Centrul a calificat, prin decizie, acțiunile Inspectoratului ca fiind neconforme principiilor de protecție a datelor cu caracter personal. Deși acțiunile reprezentanților acestei entități de prelucrare a datelor cu caracter personal în cazul expus, cuprindea indicii calificativi ale contravențiilor prevăzute de art. 74¹ alin. (3) și alin. (4) Cod contravențional, în conformitate cu prevederile art. 30 alin. (2) al aceluiași cod, consecințele juridice care urmau a fi suportate au fost limitate pe motivul expirării termenului de prescripție (3 luni din momentul săvîrșirii faptei contravenționale).

Exemplul nr. 4

Prelucrarea datelor cu caracter personal de către un procuror al Procuraturii Generale

În temeiul adresării cet. P.V., care a solicitat verificarea legalității prelucrării datelor cu caracter personal care îl vizează, stocate în Registrul de stat al populației și Registrul de stat al unităților de drept, Centrul a inițiat un control, în cadrul căruia s-a constatat faptul accesării și extragerii informației ce consemnează datele reclamantului, de către utilizatorul autorizat al Procuraturii Generale – G.B.

Fiind solicitată informația privind scopul și temeiul legal al operațiunilor de accesare (consultare), extragere și dezvoltare prin transmitere terților a datelor cu caracter personal care-l vizează pe P.V., stocate în resursele informaționale principale de stat indicate supra, procurorul G.B. a invocat necesitatea accesării datelor persoanei nominalizate în cadrul unei cauze penale aflate în examinare, stabilind însă că acestea au fost accesate greșit, menționînd totodată că datele vizualizate nu au fost imprimate.

Avînd în vedere faptul că răspunsul parvenit conținea informații contradictorii în partea ce vizează imprimarea fișei personale a reclamantului și dezvoltarea prin transmitere a acestuia unor persoane neautorizate - participanți la judecarea unei cauze civile, Centrul a solicitat repetat expunerea asupra scopului și temeiului legal al operațiunilor de extragere și dezvoltare prin transmitere în adresa terților neautorizați a informației cu accesibilitate limitată menționate.

Ulterior, fiind prezentat un răspuns similar celui indicat supra, care conținea alegații ce nu pot justifica ingerința în viața privată a subiectului de date, Centrul a solicitat intervenția Procuraturii Generale în vederea contrapunerii scopului și temeiului legal declarat de procurorul G.B. cu circumstanțele cauzei penale invocate.

Urmare, Procuratura Generală a comunicat constatarea accesării neautorizate de către G.B. a informațiilor cu accesibilitate limitată ce vizează reclamantul, pe care fapt a fost intentată procedură disciplinară.

În astfel de circumstanțe, s-a constatat că procurorul G.B. a încălcat prevederile art.art. 4 alin. (1) lit. a), b), c) și e), 5 alin. (1), 11 alin. (3), 20 alin. (3), 29 alin. (1) și 30 alin. (1) ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal, din care motiv, în privința acestuia a fost pornit proces contravențional în baza:

- art. 74¹ alin. (4) Cod contravențional: încălcarea regulilor de stocare și utilizare a datelor cu caracter personal;
- art. 74² alin. (1) Cod contravențional: prezentarea unor informații neautentice și incomplete în procesul exercitării atribuțiilor de control ale Centrului.

Exemplul nr. 5

Prelucrarea ilegală a datelor cu caracter personal de către un agent economic

În baza adresării conducătorului Î.M. „XXX” S.A. – S.P., care a invocat pretinsul fapt de dezvăluire prin transmitere, în spațiul public, a unui anumit volum de date cu caracter personal ce viza angajații companiei menționate, fiind consemnate datele privind starea financiară a acestor contribuabili, Centrul a inițiat controlul legalității operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal.

În cadrul controlului, s-a constatat că informația structurată în evidența contabilă a fost excerptată neautorizat, iar ulterior, dezvăluită în public (prin afișarea în spații publice) de către persoane necunoscute, planînd bănuiele rezonabile privind existența în fapt a unui incident de securitate la Î.M. „XXX” S.A.

Astfel, Centrul a desfășurat un control inopinat la Î.M. „XXX” S.A., în cadrul căruia s-a constatat că agentul economic nominalizat, datorită specificului de activitate, prelucrează date cu caracter personal care vizează angajații, eventualii angajați, vizitatorii, clienții, eventualii clienți și gestionează cel puțin următoarele sisteme de evidență a datelor cu caracter personal: resurse umane, contabilitate, control acces/intrare, supraveghere prin mijloace video, registrul client, acestea nefiind notificate Centrului.

Mai mult, s-a constatat producerea unui incident de securitate la Î.M. „XXX” S.A. manifestat prin scurgerea informațiilor cu accesibilitate limitată, ce conțineau datele cu privire la starea financiară ale angajaților, din sistemul de evidență contabilă gestionat, în raport cu care, aceasta se constituie în calitate de operator de date cu caracter personal.

În rezultat, a fost emis actul de control prin care s-a constatat nerespectarea de către Î.M. „XXX” S.A. a prevederilor art. art. 4, 5 alin. (1), 11, 12, 23, 28, 29, 30, 32, 34 alin. (4) ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal, Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr.1123 din 14 decembrie 2010, fiind acordat termen pentru ajustarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal la prevederile legale precitate.

Ținînd cont de faptul că neconformitățile constatate nu au fost înlăturate după expirarea termenului acordat, Centrul a pornit în privința entității nominalizate proces contravențional pe faptele prevăzute de:

- art. 74¹ alin. (1) Cod contravențional: nerespectarea cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea lor în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal;
- art. 74¹ alin. (2) Cod contravențional: prelucrarea datelor cu caracter personal fără notificarea organului de control în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal, precum și prelucrarea datelor cu caracter personal de un operator neînregistrat în modul stabilit;
- art. 74¹ alin. (3) Cod contravențional: încălcarea drepturilor subiectului datelor cu caracter personal de a fi informat;
- art. 74¹ alin. (4) Cod contravențional: încălcarea regulilor de utilizare a datelor cu caracter personal;
- art. 74² alin. (1) Cod contravențional: refuzul de a furniza informațiile sau documentele solicitate de Centru în procesul exercitării atribuțiilor de control, precum și neprezentarea în termenul stabilit de lege a informațiilor și a documentelor solicitate.

Exemplul nr. 6**Prelucrarea ilegală a datelor cu caracter personal
de către reprezentanții Ministerului Afacerilor Interne**

Cetățeanul S.C. s-a adresat cu o plîngere la Centru, invocînd prelucrarea ilegală a datelor cu caracter personal care-l vizează, stocate în unele resurse informaționale de stat. În cadrul controlului, s-a constatat prelucrarea datelor cu caracter personal ale reclamantului, stocate în Registrul de stat al populației, efectuate prin accesarea Sistemului informațional automatizat „Registrul informațiilor criminalistice și criminologice”, de către utilizatorii autorizați ai Ministerului Afacerilor Interne.

La interpelarea Centrului, Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne a prezentat scopul și temeiul legal al unor operațiuni efectuate, însă, nefiind indicată informația care ar justifica alte 7 operațiuni de prelucrare a datelor cu caracter personal. Ulterior, Centrul a solicitat repetat prezentarea scopului și temeiului legal asupra operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal neindicate în răspunsul precedent.

Fiind prezentată și de această dată informație neautentică și incompletă, Centrul a desfășurat un control inopinat la Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne, în comun cu reprezentanții Secției protecție a datelor cu caracter personal și Serviciului protecție internă și anticorupție din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

În baza celor constatate în cadrul controlului, Centrul a întreprins următoarele acțiuni în privința operatorului de date cu caracter personal - Ministerul Afacerilor Interne:

- a fost emisă **Decizia privind încetarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal**, în privința subiecților de date cu caracter personal care nu se regăsesc în prevederile pct. 8 subpct. 1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Sistemului informațional automatizat „Registrul informației criminalistice și criminologice”, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 328 din 24 mai 2012 (de exemplu: martori, persoane terțe etc.), efectuate de către utilizatorii autorizați ai Registrului informației criminalistice și criminologice;
- a fost pornit **proces contravențional** pe fapta statuată la art. 74² alin. (1) Cod contravențional, în privința persoanei responsabile din cadrul Serviciului Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne, ce s-a făcut vinovată de tergiversarea examinării interpelărilor Centrului, precum și de furnizarea informațiilor neautentice.

Exemplul nr. 7**Prelucrarea ilegală a datelor
cu caracter personal de către avocat**

Cetățeanul M.P. a înaintat o plîngere la Centru, în care a invocat utilizarea datelor cu caracter personal care-l vizează contrar intereselor sale, lezîndu-i dreptul la viața intimă, familială și privată. Totodată, M.P. a solicitat verificarea legalității operațiunilor de dezvăluire prin transmitere de către unele instituții de drept în adresa avocatului C.R. a unor documente procesuale ce conțin date cu caracter personal care-l vizează, drept dovadă fiind prezentate Centrului copiile unor procese-verbale cu privire la contravenție, care consemnau unele înscrisuri pretinse a fi făcute de avocatul C.R.

În rezultatul acțiunilor întreprinse de Centru, s-a constatat că avocatul C.R., obținînd de la unele organe de drept copiile proceselor –verbale cu privire la contravenție întocmite în privința cet. M.P., le-a utilizat în mod ilegal, afișîndu-le pe ușa de la intrare a instituției în care activează petentul, fapt confirmat de un martor ocular. Ultimul a comunicat suplimentar că aceste copii ale proceselor-verbale menționate conțineau niște înscrisuri de culoare roșie, cu un conținut denigrator în adresa cet. M.P., iar în partea de jos a acestora era aplicată ștampila umedă și semnătura olografă.

Cele invocate de martor, în partea ce vizează înscrisurile denigratoare, se confirmau prin anexele prezentate de M.P. la momentul înaintării plîngerii. Mai mult, s-a constatat că ștampila aplicată pe aceste documente ce conținea textul „Corespunde originalului” și semnătura olografă aparțin avocatului C.R.

Circumstanțele constatate în cadrul controlului au mai demonstrat faptul că avocatul C.R. prelucrează date cu caracter personal ce vizează clienții săi, în cel puțin două sisteme de evidență gestionate conform prevederilor art. 8 alin. (4) și art. 54 alin. (1) lit. e) și f) ale Legii cu privire la avocatură, avînd obligația, în

conformitate cu art. 23 și art. 34 alin. (4) ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal, de a se înregistra în calitate de operator în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal, înaintea efectuării operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal.

Ținând cont de faptul că, prin acțiunile/inacțiunile sale, avocatul C.R. a încălcat prevederile art. art. 4, 5, 6, 8 alin. (1), 9, 17, 23, 29 și 34 alin. (4) ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal, Centrul a pornit în privința acestuia proces contravențional pe faptele prevăzute de:

- art. 74¹ alin. (2) Cod contravențional: prelucrarea datelor cu caracter personal fără notificarea organului de control în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal, precum și prelucrarea datelor cu caracter personal de un operator neînregistrat în modul stabilit;
- art. 74¹ alin. (3) Cod contravențional: încălcarea drepturilor subiectului datelor cu caracter personal de a fi informat;
- art. 74¹ alin. (4) Cod contravențional: încălcarea regulilor de utilizare a datelor cu caracter personal.

Exemplul nr. 8

Prelucrarea ilegală a datelor cu caracter personal de către conducătorul instituției de învățământ

În baza sesizării privind pretinsul fapt de prelucrare ilegală, prin intermediul camerelor de supraveghere video, a datelor cu caracter personal care vizează angajații și elevii Instituției de Învățământ „WWW”, Centrul a efectuat control inopinant la fața locului.

În cadrul controlului s-a constatat că această instituție de învățământ gestionează 16 camere de supraveghere video amplasate în holurile și pe perimetrul entității, dintre care 9 sînt dotate cu sisteme de înregistrare audio, fiind montate în sălile de clasă, în scopul asigurării securității bunurilor instituției.

Totodată, s-a relevat faptul că subiecții de date cu caracter personal (elevii/angajații) și reprezentanții legali ai elevilor minori nu și-au exprimat în scris consimțămîntul la prelucrarea datelor cu caracter personal prin intermediul sistemului de supraveghere video/audio montat în instituția de învățământ în cauză.

În același timp, s-a constatat că Instituția de Învățământ „WWW” nu este înregistrată în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal, contrar prevederilor art. 23 și art. 34 alin. (4) ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

Reieșind din circumstanțele constatate, instituția de învățământ supusă controlului prelucrează date cu caracter personal contrar prevederilor Legii privind protecția datelor cu caracter personal, Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal și Codului muncii.

Astfel, prin Decizia conducerii Centrului a fost dispusă suspendarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal de către Instituția de Învățământ „WWW” prin intermediul camerelor de supraveghere video, pînă la ajustarea neconformităților constatate și consemnate în actul de control.

Exemplul nr. 9

Prelucrarea ilegală a datelor cu caracter personal de către unele instituții publice

În baza reclamației succesoarei de drept T.L. a defunctului C.L., Centrul a inițiat un control al legalității operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal asupra pretinsului fapt de prelucrare ilegală a datelor cu caracter personal ce vizează defunctul, de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat (IFPS) și Primăria municipiului Chișinău.

În rezultatul acțiunilor de control, Centrul a constatat că sub pretextul existenței în proprietatea defunctului C.V. a unui bun imobil amplasat în municipiul Chișinău, în adresa succesoarei de drept cet. T.L. a fost expediat avizul de plată prin care se pretindea a fi percepută de la persoana decedată o taxă (inclusiv penalități) pentru bunul imobil care, de facto, nu-i aparținea.

Având în vedere prevederile art. 160 alin. (2) al Codului fiscal, IFPS (*organ fiscal însărcinat cu obligația de a asigura instruirea percepătorului și acordarea ajutorului în exercitarea atribuțiilor*) a transmis spre executare pretinsa obligație fiscală, iar Direcția de colectare a impozitelor și taxelor locale (SCTIL) din cadrul Primăriei municipiului Chișinău, în calitate de percepător (*funcționar însărcinat cu încasarea impozitelor și a taxelor oficiale*) a prelucrat informații inexacte în ceea ce privește pretinsul titular de drept asupra bunului imobil, precum și existența unor creanțe nestinse asupra acestui bun, care contravin prevederilor Legii privind protecția datelor cu caracter personal, în special:

1. Prevederilor art. 4 alin. (1) lit. a) – avizul înaintat spre plată nu conținea numărul cadastral și adresa pretinsului bun imobil în baza căruia a survenit așa numita obligație de a efectua viramentul;
2. Prevederilor art. 5 alin. (1) – în cazul inexistenței dreptului de proprietate asupra pretinsului bun imobil și, respectiv, creanțelor pecuniare, înaintarea avizului de plată și prelucrarea datelor cu caracter personal ce vizează subiectul de date, în mod obligatoriu urmează a fi asigurat prin consimțământul subiectului acestor date (în cazul dat a succesorilor acestuia).

În urma întreprinderii măsurilor corespunzătoare de către Centru, operatorul de date cu caracter personal (IFPS) și persoana împuternicită de către acesta (SCTIL) au radiat informațiile inexacte, neautentice și neveridice atribuite defunctului C.V.

Menționăm că, deși acțiunea IFPS-ului de prelucrare, stocare, utilizare și dezvăluire prin transmitere a unor informații cu accesibilitate limitată inexacte în adresa SCTIL, cuprindea indicii calificativi ale contravențiilor prevăzute de art. 74¹ alin. (3) și alin. (4) al Codului contravențional, în conformitate cu prevederile art. 30 alin. (2) al aceluiaș cod, consecințele juridice care urmau a fi suportate, au fost limitate pe motivul expirării termenului de prescripție (3 luni din momentul săvârșirii faptei contravenționale).

1.3 EXAMINAREA PETIȚIILOR ȘI A ALTOR ADRESĂRI ALE SUBIECȚILOR DE DATE CU CARACTER PERSONAL

În perioada anului 2014, angajații Centrului au examinat în total **302** de petiții și alte adresări din partea persoanelor fizice, dintre care au fost admise **202**, respinse –**12**, iar în **88** de cazuri au fost oferite explicații de rigoare.

În **93** de cazuri, petițiile și adresările înregistrate au servit motiv pentru inițierea de către Centru a unor controale a legalității operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal.

În **68** de cazuri, persoanele s-au adresat la Centru solicitând controlul legalității operațiunilor de consultare și extragere a datelor cu caracter personal care-i vizează, solicitarea consultațiilor privind implementarea corectă a unor prevederi ale legislației privind protecția datelor cu caracter personal, catalogarea unor informații la categoria celor oficiale cu accesibilitate limitată, invocarea pretinsului fapt de încălcare a principiilor de protecție a datelor cu caracter personal, a drepturilor în calitate de subiect de date cu caracter personal, în **65** de cazuri, persoanele au solicitat confirmarea faptului că datele care îi vizează sînt sau nu sînt prelucrate de operator, de asemenea, informații referitoare la scopurile prelucrării, categoriile de date avute în vedere și destinatarii sau categoriile de destinatari cărora le-au fost dezvăluite datele, în **18** petiții a fost manifestat dreptul de opoziție al subiectului datelor cu caracter personal, în **6** cazuri – au fost expediate în adresa organelor competente, iar în **20** de cazuri - au fost invocate probleme de alt gen.

În aceeași perioadă au fost primite în audiență **377** de persoane, cărora le-a fost explicată procedura de realizare a drepturilor în calitate de subiecți ai datelor cu caracter personal, precum și modul în care să acționeze în raport cu operatorii de date, anterior depunerii unei plîngerii la Centru.

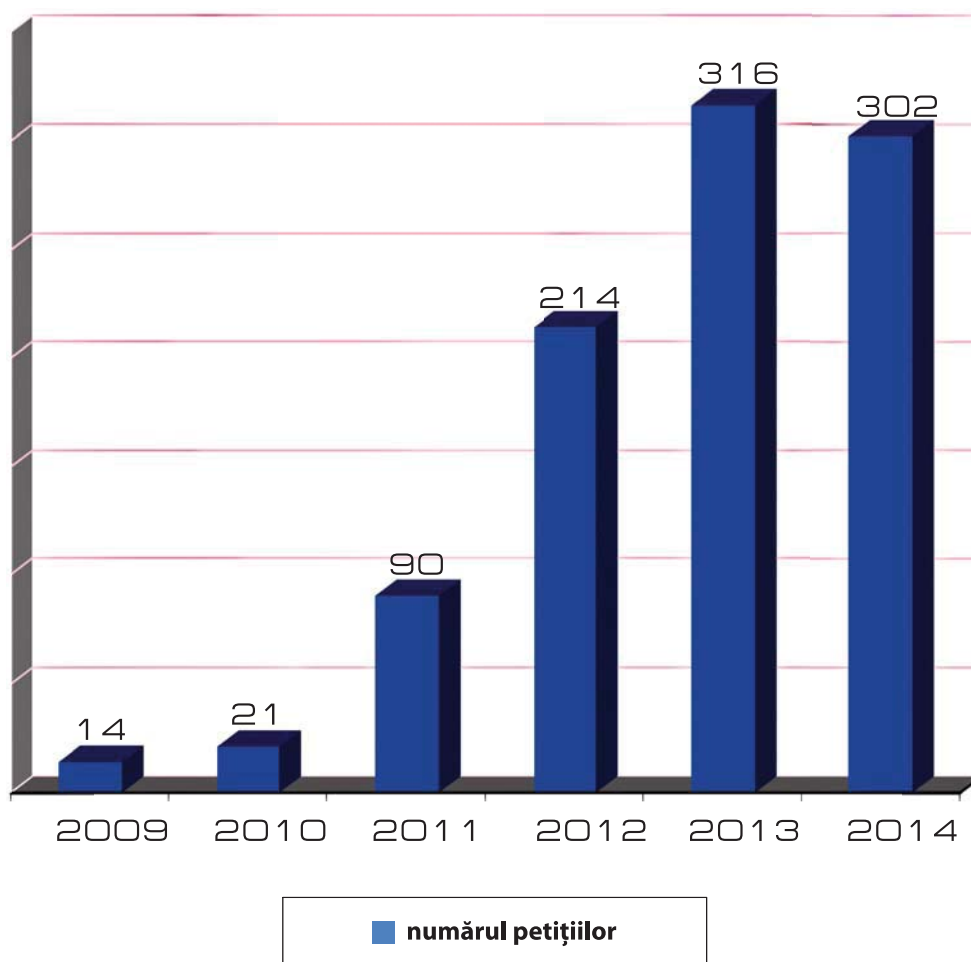
Deși, după cum a fost menționat, dinamica numărului petițiilor a suferit o scădere ușoară, conținutul acestora demonstrează o creștere a gradului de cunoaștere de către persoane a drepturilor în calitate de subiecți de date cu caracter personal, fiind invocate aspecte problematice ce țin de domeniul în care principiile de protecție a datelor cu caracter personal sînt implementate într-o măsură mai puțin semnificativă. Subsecvent, acțiunile întreprinse de Centru au purtat un caracter mai complex, fiind efectuate intervenții inclusiv la nivel de recomandări privind modificarea cadrului legislativ și normativ, oferite instrucțiuni pentru aducerea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal în conformitate cu prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal, ținînd cont de specificul activității operatorului, dar și cadrului legislativ ce reglementează un sector sau altul, în

unele cazuri fiind dificil de a stabili cu celeritate, reieșind din conflictul de norme, existența/inexistența încălcării dreptului la viața intimă, familială și privată.

Tabelul nr. 2
Analiza petițiilor și altor adresări parvenite la Centru pe parcursul anului 2014 (comparativ cu anii precedenți)

Perioada pentru comparație	Petiții examinate	Dintre care:		
		admise	respinse	explicații de rigoare
Anul 2009	14	4	1	9
Anul 2010	21	17	1	3
Anul 2011	90	42	13	35
Anul 2012	214	98	5	111
Anul 2013	316	188	12	116
Anul 2014	302	202	12	88

Dinamica numărului de petiții adresate Centrului pe parcursul anilor 2009-2014

1.4 REPREZENTAREA ÎN INSTANȚELE DE JUDECATĂ A INTERESELOR CENTRULUI

a) Exercitarea atribuțiilor de reprezentare în instanța de judecată în ordine de contencios administrativ.

Pe parcursul anului 2014, interesele Centrului au fost reprezentate în fața instanțelor judecătorești în 22 de procese (21 în ordine de contencios administrativ, 1 civil), dintre care: 5 în calitate de reclamant, 13 în calitate de pârț, 4 în calitate de intervenient/autoritate care depune concluzii.

De către instanțele de judecată în ordine de contencios administrativ au fost examinate, la finele anului 2014, 8 acte administrative emise de Centru, 5 cereri aflându-se în curs de examinare în cadrul instanțelor de judecată.

În urma reprezentării Centrului în instanțele de judecată în procedura de contencios administrativ, 7 din 8 decizii emise de Centru au fost recunoscute ca fiind temeinice și legale, prin urmare, pretențiile formulate de către persoanele ce au intentat procesele în cauză au fost respinse.

Într-un singur caz instanța a decis anularea deciziei Centrului, și anume, decizia prin care Curtea Supremă de Justiție a fost obligată să suspende imediat operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal prin metoda publicării hotărârilor judecătorești personalizate pe pagina oficială www.csj.md.

Dat fiind pericolul prelucrării automatizate a categoriilor speciale de date cu caracter personal, care vizează un anumit contingent de persoane - justițiabili și aspecte sensibile ale vieții intime și private ale acestora, precum și în vederea asigurării continuității informării societății asupra acestui caz de rezonanță, este relevantă reflectarea rezultatului examinării acestuia în instanța de judecată.

Examinarea în instanța de judecată

(finalitatea cazului descris în Exemplul nr. 12 din

Raportul de activitate al Centrului pentru anul 2013)

Reamintim că problema privind încălcarea principiilor de protecție a datelor cu caracter personal la publicarea hotărârilor judecătorești personalizate în sistemul de evidență creat pe pagina oficială www.csj.md, a apărut în 2010, fiind descrisă și făcută publică în Raportul de activitate al Centrului pentru anul 2013 (pag. 21-22).

Astfel, în pofida eforturilor depuse de Centru pe parcursul anului 2013, Curtea Supremă de Justiție nu s-a conformat cerințelor de suspendare a activităților efectuate contrar principiilor de protecție a datelor cu caracter personal, contestând decizia Centrului în ordine de contencios administrativ la Judecătoria Buiucani și obținând, prin hotărârea din 24 ianuarie 2014, câștig de cauză în prima instanță.

Centrul a contestat hotărârea primei instanțe, considerînd-o ilegală, însă, la 17 aprilie 2014, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a respins apelul declarat, menținînd hotărârea primei instanțe.

Considerînd drept eronate concluziile instanței de apel, Centrul a înaintat recurs, care a fost respins de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, calificîndu-l drept inadmisibil.

Astfel, instanța de judecată nu a luat în calcul poziția Autorității naționale de control al prelucrărilor de date cu caracter personal privind **ingerințele nefondate în viața privată a justițiabililor urmare a publicării hotărârilor judecătorești personalizate.**

Cu titlu separat, relevanță deosebită pentru domeniul protecției datelor cu caracter personal în Republica Moldova prezintă Hotărârea Curții Constituționale nr. 13 din 22 mai 2014 pentru controlul constituționalității pct. 72 din Art. IX al Legii nr. 324 din 23 decembrie 2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (evidența fiscală, în baza IDNP-ului, a unor persoane care desfășoară activități liberale).

De menționat că, la originea cauzei s-a aflat sesizarea unui deputat în Parlamentul Republicii Moldova, care a pretins că prin excluderea sintagmei „precum și oricărui notar public, cabinet al avocatului, oricărei persoane care practică activitate particulară de detectiv și de pază, oricărui executor judecătorec, birou individual al mediatorului, birou asociat de mediator” din art. 162 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal, precum și introducerea alineatului (6) în art. 165 din Codul fiscal, se aduce atingere art.art. 1 alin. (3), 4 alin. (1) și (2), 7, 8, 16, 23, 25, 28 și 54 din Constituția Republicii Moldova și a unor acte internaționale.

Pe parcursul examinării acestei cauze, Curtea Constituțională a solicitat poziția Centrului vis-à-vis de problema abordată.

În final, Curtea Constituțională a admis sesizarea deputatului, declarînd neconstituțional pct.72 din Art. IX al Legii nr. 324 din 23 decembrie 2013, aducînd următoarele argumente, citat: „*protecția informațiilor cu caracter personal are o importanță fundamentală pentru asigurarea dreptului la viață privată, astfel, prin reglementările contestate, care ca efect permit accesarea de către un cerc nelimitat de persoane a numărului de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP) care desfășoară o activitate liberală, contrar voinței acesteia, se constituie o ingerință în viața privată a persoanei, disproporționată scopului urmărit, fiind încălcat art. 28 din Constituție*”. În context, urmează a menționa că, anterior sesizării Onoratei Curți, Centrul s-a expus în repetate rînduri, în cadrul examinării adresărilor asociațiilor profesionale ale notarilor, executorilor judecătorești și avocaților, asupra necorespunderii normei prevăzute de art. 162 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal prevederilor Convenției pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, art. 8 alin. (2) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 28 din Constituția Republicii Moldova și principiilor de protecție a datelor cu caracter personal statuate de Legea privind protecția datelor cu caracter personal, recomandînd revizuirea acesteia, însă, fără a fi luate în considerație de autoritățile publice responsabile de promovarea politicilor statului în domeniul administrării fiscale, acest exemplu fiind elocvent în privința complexității petițiilor examinate de Centru.

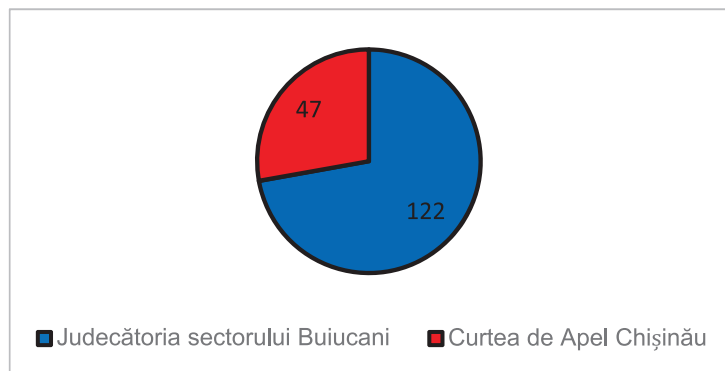
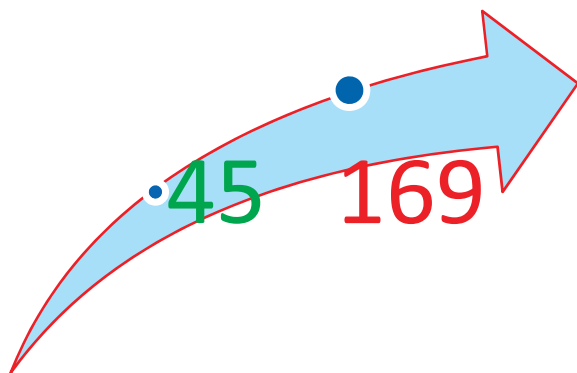
1. Exercitarea atribuțiilor de reprezentare în instanța de judecată în calitate de agent constator.

În perioada anului 2014, Centrul, în temeiul prevederilor art. 423⁴ Cod contravențional, a întocmit și expediat spre examinare, precum și a participat la examinarea cauzelor contravenționale în fond, în circumscripția Judecătorei Buiucani și, în ordine de recurs, Curții de Apel Chișinău.

Per total, angajații Direcției evidență și control a Centrului, au participat în reprezentare la 169 de cauze contravenționale, în creștere cu 124 de ședințe comparativ cu anul 2013 dintre care:

- 122 au avut loc în cadrul Judecătorei sectorului Buiucani, fiind consumat circa 2 ore astronomice per ședință;
- 47 au fost examinate în ordine de recurs la Curtea de Apel Chișinău, fiind necesare circa 5 ore astronomice pentru fiecare caz.

Numărul ședințelor de judecată a cauzelor contravenționale, comparativ pe anii 2013 – 2014

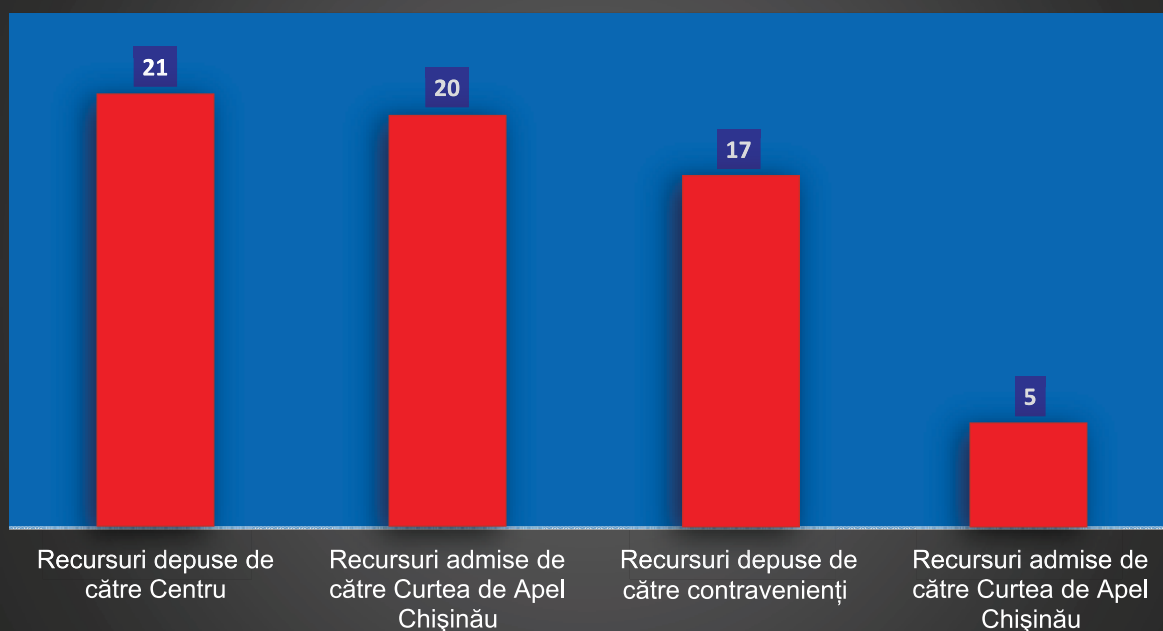
Respectiv, un simplu calcul aritmetic, arată că exponențial a crescut numărul ședințelor de judecată și, respectiv, timpul necesar pentru participare - circa 479 de ore lucrătoare, corespunzător fiind partajate între cei 5 angajați ai Direcției evidență și control.

În context, raportînd 169 de ședințe de judecată la numărul de 41 de cauze contravenționale examinate pe parcursul anului 2014, rezultă că un proces contravențional a fost examinat în cel puțin 4 ședințe de judecată, circumstanțe ce, aparent, sînt caracteristice mai mult proceselor penale.

În aceeași ordine de idei, specificăm că în perioada nominalizată, de către Judecătoria sectorului Buiucani, din cele 41 de cauze contravenționale aflate pe rol, în 21 de cauze au fost emise „hotărîri” prin care **au fost încetate** procesele contravenționale pornite de Centru din motivul „**lipsei faptei**” contravenției imputate. Respectiv, nefiind de acord cu hotărîrile instanței, Centru le-a atacat în ordine de recurs la Curtea de Apel Chișinău.

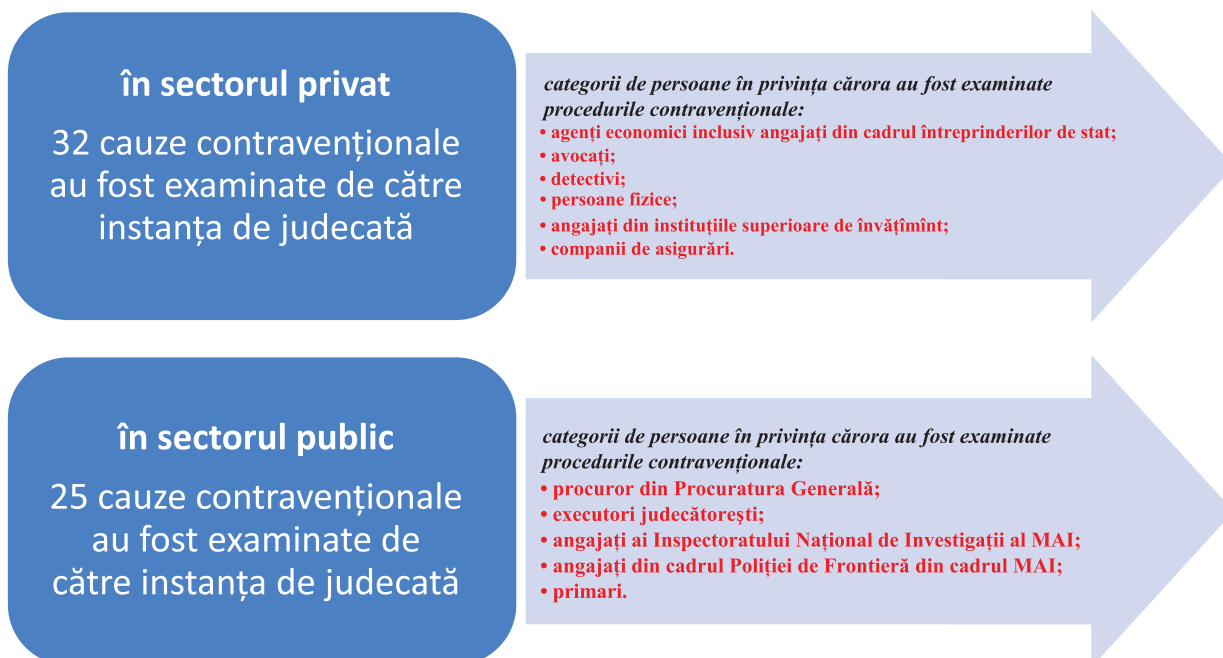
Menționăm că, din cele 21 de recursuri înaintate de Centru, 20 au fost admise de către Curtea de Apel Chișinău, iar din cele 17 recursuri depuse de către contravenienți, doar 5 recursuri au fost admise de către instanța de apel.

Recursuri depuse în perioada anului 2014

Nu în ultimul rând urmează a fi specificat că, din cele 41 de procese contravenționale aflate pe rol în instanța de judecată, în 28 de proceduri Centrul a avut câștig de cauză, 5 fiind încetate, iar 8 aflându-se în examinare.

Mai mult, pentru a aduce o claritate obiectivă în punerea în aplicare a pîrghiilor coercitive deținute de Centru, în special prin pornirea procedurilor contravenționale față de operatorii de date cu caracter personal din sectorul **public/privat**, a căror operațiuni de prelucrare a datelor cu caracter personal au fost calificate ca fiind contrare legii, prezentăm următoarele informații:

Avînd în vedere specificul (**statutul**) categoriilor de persoane/entități care au fost implicate în procedurile contravenționale inițiate de Centru (procurori, polițiști, executori judecătorești, avocați etc.), precum și cerințele de securitate la prelucrarea datelor cu caracter personal care erau înaintate întregului sistem, cît și fiecărui subiect în parte, în perioada nominalizată au fost sesizate anumite încercări de a mima și/sau de a produce imixtiune la înfăptuirea justiției – circumstanțe ce au fost denunțate imediat organelor de resort, fapte despre care a fost informată și conducerea țării.

CAPITOLUL II

ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE A PRELUCRĂRILOR DE DATE CU CARACTER PERSONAL

2.1 ÎNREGISTRAREA OPERATORILOR, A BAZELOR DE DATE ȘI SISTEMELOR INFORMAȚIONALE ÎN CARE SÎNT PRELUCRATE DATE CU CARACTER PERSONAL

În anul 2014, Centrul a examinat **274** de notificări depuse de operatorii de date cu caracter personal în conformitate cu prevederile art. 23 și art. 28 ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal. Analiza conținutului formularelor de notificare a scos în evidență creșterea, comparativ cu anul precedent, a gradului de complexitate în ceea ce privește solicitările formulate de operatori. Totodată, se constată creșterea constantă a numărului adresărilor operatorilor și/sau persoanelor împuternicite de operatori prin care se solicită clarificarea unor aspecte referitoare la prelucrările de date cu caracter personal efectuate de aceștia. În acest sens, pe parcursul anului 2014, de către colaboratorii Direcției evidență și control au fost oferite **680** de consultații/instrucțiuni prin intermediul telefonului și la sediul Centrului. În principal, acestea au vizat aspecte privind:

- obligațiile ce revin operatorilor și persoanelor împuternicite de operatori, statuate de Legea privind protecția datelor cu caracter personal;
- procedura de înregistrare și consecințele/beneficiile realizării acesteia;
- necesitatea minimizării numărului categoriilor și operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal la strictul necesar și doar în condițiile existenței unui scop și temei legal;
- condițiile în care pot fi prelucrate datele cu caracter personal, astfel încât să fie asigurată protecția drepturilor subiecților de date;
- stabilirea calității de operator sau de persoană împuternicită de operator, raportat la operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal în anumite sisteme de evidență gestionate etc.

Totodată, pentru verificarea legalității prelucrării datelor cu caracter personal de către unele entități, inclusiv neînregistrate în calitate de operator în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal, atunci când a existat premisa încălcării dispozițiilor legale din domeniu și nerespectării drepturilor subiecților de date vizați, au fost inițiate **65** de controale din oficiu.

De menționat că, în perioada de referință, **s-a constatat o creștere a numărului notificărilor depuse de operatorii din sectorul public – autorități publice centrale** (ministere și entități subordonate), acest fapt datorându-se demersului Centrului adresat Guvernului Republicii Moldova privind unele aspecte ce vizează neconformarea prevederilor Legii privind protecția datelor cu caracter personal de către autoritățile publice centrale, în baza căruia a fost emisă indicația Prim-ministrului Republicii Moldova nr. 1220-230 din 09 septembrie 2014, prin care s-a dispus întreprinderea măsurilor ce se impun în conformitate cu prevederile legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal. Deși majoritatea autorităților publice s-au conformat indicației și, cel puțin, au inițiat procedurile de notificare, unele autorități, cum ar fi spre exemplu **Ministerul Finanțelor**, rămân a fi în lista autorităților care nu acordă atenția cuvenită domeniului, conducătorii acestora fiind pasibili de răspundere contravențională.

La fel, în urma ședințelor instructive organizate de Centru, la care au participat reprezentanți ai 45 de instanțe judecătorești naționale, în cadrul cărora, aceștia au fost ghidați în privința pașilor care urmează a fi întreprinși în vederea conformării activității legate de prelucrarea datelor cu caracter personal prevederilor legale din domeniul, **majoritatea instanțelor de judecată au demarat procedura de notificare a sistemelor de evidență a datelor cu caracter personal gestionate și de înregistrare în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal**. În acest sens, este de reliefat că, anterior acestor acțiuni desfășurate de Centru, unele instanțe judecătorești se opuneau cu vehemență obligației legale de a-și ajusta activitatea la principiile de protecție a datelor cu caracter personal.

Totodată, pe parcursul anului 2014, Centrul a intervenit cu instrucțiuni în vederea ajustării activității legate de prelucrarea datelor cu caracter personal la prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal, în adresa tuturor formațiunilor politice din Republica Moldova. Astfel, este de menționat faptul conformării la prevederile legale enunțate supra de către **unele partide politice, care s-au înregistrat în calitate de operatori în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal**.

Printre entitățile care au notificat sisteme de evidență a datelor cu caracter personal și s-au înregistrat în calitate de operatori au fost și din domeniile: financiar-bancar, comerț și prestări de servicii, polițienesc, sănătate, învățământ etc.

În principal, au fost notificate prelucrări de date având drept scop: evidența angajaților, clienților, pacienților, evidența contabilă, monitorizarea/securitatea persoanelor, spațiilor și/sau bunurilor publice/private prin intermediul sistemelor de supraveghere video, monitorizarea accesului persoanelor etc.

În procesul consultărilor/instrucțiunilor oferite operatorilor de date și persoanelor împuternicite de către operatori, angajații Centrului **au recomandat/explicat, în special, necesitatea colectării de la persoanele vizate doar a datelor cu caracter personal strict necesare realizării unui scop bine determinat, explicit și legitim, obținerea consimțământului subiectului la prelucrarea datelor ce îl vizează, dacă nu există prevederi legale care ar reglementa expres operațiunea de prelucrare, informarea subiectului cu privire la drepturile garantate de Legea privind protecția datelor cu caracter personal** etc.

Succesiv, în procesul examinării notificărilor depuse la „ghișeul unic” al Registrului de evidență al operatorilor de date cu caracter personal, colaboratorii Direcției evidență și control a Centrului au impus operatorilor de date restrângerea la maxim a categoriilor de date cu caracter personal preconizat a fi prelucrate.

În funcție de specificul activităților desfășurate ce au făcut obiectul prelucrărilor de date notificate, colaboratorii Centrului au îndrumat operatorii de date în vederea implementării prevederilor Legii privind protecția datelor cu caracter personal **în coraport cu cadrul legal ce reglementează domeniile de activitate ale fiecărui operator în parte**. Acest fapt, în complex cu totalitatea procedurilor necesar a fi efectuate în vederea înregistrării operatorilor de date cu caracter personal și a sistemelor de evidență gestionate, denotă necesitatea stringentă de majorare a statului de personal, în special în cadrul Direcției evidență și control.

Pentru informare, situația privind înregistrarea operatorilor și a sistemelor informaționale în care sînt prelucrate date cu caracter personal în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal, este prezentată în tabelul care urmează:

Tabelul nr. 3

Perioada de referință	Numărul operatorilor înregistrați	Numărul bazelor de date, a sistemelor informaționale înregistrate, în care sînt stocate și prelucrate date cu caracter personal	Numărul deciziilor de refuz a cererilor de înregistrare	Numărul deciziilor de refuz a cererilor de înregistrare, contestate în ordine de contencios administrativ
2012	17	31	1	0
2013	83	201	19	0
2014	107	274	27	0
Total	207	506	47	0

Totodată, amintim că procedurile de notificare și înregistrare urmează a fi realizate de către operatorii de date cu caracter personal sau persoanele împuternicite de către aceștia, pentru fiecare sistem de evidență a datelor cu caracter personal separat, prin intermediul formularului electronic accesibil la pagina internet **www.registru.datepersonale.md**, în conformitate cu prevederile art. 23-28 din Legea privind protecția datelor cu caracter personal și Regulamentul Registrului de evidență al operatorilor de date cu caracter personal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 15 mai 2012.

Este de menționat nivelul scăzut de conștientizare, de către entitățile care dețin sisteme de evidență a datelor cu caracter personal, a obligației legale de notificare a acestora, fiind constatate și cazuri de neglijare intenționată a conformării activității legate de prelucrarea datelor cu caracter personal la prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal. În asemenea cazuri, pe parcursul anului 2014, Centrul a pornit 16 cauze contravenționale în baza art. 74¹ alin. (2) Cod contravențional: prelucrarea datelor cu caracter personal fără notificarea organului de control în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal, precum și prelucrarea datelor cu caracter personal de un operator neînregistrat în modul stabilit. În acest sens, este relevantă exemplificarea unui caz de încălcare a prevederilor art. 23 din Legea privind protecția datelor cu caracter personal:

Exemplul nr. 10

Prelucrarea ilegală a datelor cu caracter personal de către unii agenți economici

În cadrul controlului inițiat în baza plîngerii cet. M.T., care a solicitat verificarea legalității prelucrării datelor cu caracter personal care-o vizează, stocate în diferite resurse informaționale de stat, s-a constatat că un angajat al companiei „XXX” S.R.L., a accesat datele cu caracter personal ale reclamantei, stocate în Registrul bunurilor imobile. Ținînd cont de faptul că entitatea în cauză prelucra date cu caracter personal nefiind înregistrată în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal, Centrul a informat compania „XXX” S.R.L. despre obligativitatea de a-și conforma activitatea legată de prelucrarea datelor cu caracter personal la prevederile legale din domeniu. Totodată, a fost solicitată entității nominalizate informația privind existența documentului ce reglementează politica de securitate a datelor cu caracter personal prelucrate, motivele nerespectării prevederilor art. 23 și art. 34 alin. (4) ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal, gradul de implementare a prevederilor Legii privind protecția datelor cu caracter personal și a Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010, la prelucrarea acestor date cu caracter personal în sistemele gestionate.

Luînd în considerație faptul că la demersul Centrului nu a parvenit nici un răspuns din partea „XXX” S.R.L., a fost solicitată, în mod repetat, prezentarea informației menționate supra, cu atenționarea companiei asupra faptului că în situația în care nu va da răspuns la informația solicitată, va fi pornit proces contravențional în baza art. 74² alin. (1) Cod contravențional. Și în acest caz compania a ignorat prezentarea informației solicitate, dînd un răspuns neconcludent și susținînd că activitatea acesteia nu cade sub incidența Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

Astfel, în pofida acțiunilor întreprinse, „XXX” S.R.L. nu a prezentat răspuns concret la demersurile Centrului, nu s-a înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal și nu a manifestat careva intenții în vederea inițierii procedurilor de notificare, contrar prevederilor art. art. 20 alin. (3), 23 și 34 alin. (4) ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

Prin urmare, Centrul a pornit proces contravențional în privința companiei „XXX” S.R.L. pe faptele prevăzute de:

- art. 74¹ alin. (2) Cod contravențional: prelucrarea datelor cu caracter personal fără notificarea organului de control în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal, precum și prelucrarea datelor cu caracter personal de un operator neînregistrat în modul stabilit;
- art. 74² alin. (1) Cod contravențional: refuzul de a furniza informațiile sau documentele solicitate de Centru în procesul exercitării atribuțiilor de control, prezentarea unor informații neautentice sau incomplete, precum și neprezentarea în termenul stabilit de lege a informațiilor și a documentelor solicitate.

2.2 AUTORIZAREA OPERAȚIUNILOR DE TRANSMITERE TRANSFRONTALIERĂ A DATELOR CU CARACTER PERSONAL

În conformitate cu prevederile art. 32 din Legea privind protecția datelor cu caracter personal, Centrul este competent să stabilească nivelul de protecție a drepturilor subiecților datelor cu caracter personal și a datelor destinate transmiterii transfrontaliere, ținându-se cont de condițiile în care se realizează transmiterea datelor, în special de natura acestora, de scopul și durata prelucrării sau prelucrărilor propuse, de statul de destinație, de legislația acestuia, precum și de normele profesionale și măsurile de securitate respectate în statul de destinație. În cazul în care nivelul de protecție oferit de statul de destinație este nesatisfăcător, Centrul este abilitat cu dreptul de a dispune interzicerea transmiterii transfrontaliere a datelor.

În perioada anului 2014, au fost înaintate Centrului **62** de cereri de autorizare a transferului transfrontalier de date cu caracter personal, dintre care, 28 de cazuri prin intermediul notificărilor depuse la „ghișeu” și 34 prin demersuri oficiale.

În toate aceste cazuri Autoritatea națională de control a prelucrărilor datelor cu caracter personal a evaluat faptul întrunirii condițiilor care ar întemeia operațiunile de transmitere în alte state a datelor cu caracter personal, precum și dacă sînt oferite garanții suficiente privind protecția datelor și asigurarea drepturilor subiecților datelor cu caracter personal.

Din numărul total de 62 de solicitări de autorizare a transferului transfrontalier de date cu caracter personal, au fost autorizate 37 astfel de operațiuni, cu oferirea concomitentă, în majoritatea cazurilor, a instrucțiunilor de rigoare. În celelalte 25 de cazuri, Centrul a interzis transmiterea datelor peste hotarele țării, unele exemple în acest sens fiind reflectate în continuare.

Exemplul nr. 11

Interzicerea operațiunii de transfer transfrontalier a datelor cu caracter personal

Operatorul de date cu caracter personal **YYY**, solicitînd autorizarea transmiterii transfrontaliere în adresa organelor de drept ale altui stat, a datelor ce vizează o persoană bănuită în săvîrșirea unei fapte prejudiciabile, a cerut autorizarea transferului datelor tuturor subiecților eventual aflați în mijloacele de transport cu care se presupunea că ultimul ar fi traversat frontiera de stat a Republicii Moldova, într-o perioadă îndelungată de timp, fără a argumenta scopul și temeiul legal al colectării acestor date. Reieșind din demersul autorităților statului de destinație, operatorul național **YYY** ar fi trebuit să furnizeze date privind numele, prenumele, patronimicul și rechizitele actelor de identitate ale acelor persoane, ceea ce contravine principiului de protecție a datelor cu caracter personal și lezează neîntemeiat și abuziv drepturile persoanelor fizice (mai ales în situația în care, ipotetic, subiectul vizat ar fi traversat frontiera de stat cu un autocar, în care se mai aflau 50 de persoane).

Astfel, avînd la bază prevederile art. 4 alin. (1) lit. c) al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, care statuează că datele cu caracter personal care fac obiectul prelucrării trebuie să nu fie excesive în ceea ce privește scopul pentru care sînt colectate și/sau prelucrate ulterior, Centrul nu a autorizat transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal ale persoanelor eventual aflate în mijloacele de transport cu care se presupune că subiectul vizat ar fi traversat frontiera de stat a Republicii Moldova, considerînd-o excesivă scopurilor pentru care se solicita informațiile oficiale cu accesibilitate limitată.

Exemplul nr. 12

Interzicerea operațiunii de transfer transfrontalier a datelor cu caracter personal

În baza solicitării autorizării transferului transfrontalier a datelor cu caracter personal ce vizează cet. A.L., către o instanță de judecată din alt stat, Centrul a examinat demersul prin prisma concursului normelor statuate de Legea privind protecția datelor cu caracter personal, Convenția privind procedura civilă, semnată la Haga la 01 martie 1954, la care Republica Moldova a aderat prin Hotărîrea Parlamentului nr. 1136-XII din 04 august 1992 (Convenție) și Acordul între Republica Moldova și statul de destinație cu privire la asistența juridică în materie civilă (Acord).

De menționat că, în conformitate cu prevederile art. 32 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal care fac obiectul unei prelucrări sau care urmează să fie prelucrate după transmitere poate avea loc doar cu autorizarea Centrului, în modul stabilit de lege și doar în cazul în care statul de destinație asigură un nivel adecvat de protecție a drepturilor subiecților datelor cu caracter personal și a datelor destinate transmiterii. Necesitatea autorizării decade atunci când, transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal se face în baza prevederilor unei legi speciale sau tratat internațional ratificat de Republica Moldova, însă, în aceste situații **legea specială sau tratatul internațional trebuie să conțină garanții privind protecția drepturilor subiectului datelor cu caracter personal.**

S-a constatat că, statul de destinație nu a ratificat Convenția pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, deschisă pentru semnare la Strasbourg la 28 ianuarie 1981, nu are adoptată o lege în domeniu și nu dispune de Autoritate națională de protecția a datelor cu caracter personal.

Mai mult, atât prevederile Convenției cât și ale Acordului nu conțin garanții privind respectarea drepturilor subiecților de date cu caracter personal, din care motiv, nu pot servi drept temei legal pentru efectuarea transferului transfrontalier de date cu caracter personal fără autorizarea Centrului.

Astfel, raportînd situația de facto (lipsa documentului care ar confirma existența consimțămîntului subiectului de date cu caracter personal — A.L.), la cea de jure (inexistența temeiului legal ce ar legitima transmiterea transfrontalieră ad-hoc), Centrul nu a autorizat transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal solicitate.

CAPITOLUL III

ACTIVITATEA DE CREAȚIE LEGISLATIVĂ, CONSULTARE ȘI AVIZARE A PROIECTELOR DE ACTE NORMATIVE

3.1 ACTIVITATEA DE CREAȚIE LEGISLATIVĂ A CENTRULUI

În perioada anului 2014, Centrul a fost implicat în procesul elaborării mai multor documente importante, prin care a fost urmărit scopul reglementării domeniului protecției datelor cu caracter personal la nivel național, precum și întărirea capacităților administrative și instituționale ale Autorității naționale de control al prelucrărilor de date cu caracter personal.

În acest sens menționăm următoarele:

- a) Elaborarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 182-XVI din 10 iulie 2008 cu privire la aprobarea Regulamentului Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, structurii, efectivului-limită și a modului de finanțare a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal și proiectului Hotărârii Parlamentului privind aprobarea structurii și efectivului-limită al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

Ratificînd Convenția pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal și Protocolul Adițional la Convenția pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, la autoritățile de control și fluxul transfrontalier al datelor cu caracter personal, precum și odată cu ratificarea, prin Legea nr. 112 din 2 iulie 2014, a Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, în condițiile prevederilor art. 13 și Anexei I al acestui Acord, Republica Moldova s-a angajat nu doar să asigure un nivel înalt de protecție a datelor cu caracter personal în conformitate cu instrumentele juridice și cu standardele internaționale, cele ale UE și ale Consiliului Europei, dar și să asigure independența Autorității de control.

În acest context, ținînd cont de faptul sporirii considerabile a volumului activităților în care sînt implicați angajații Centrului, de insuficiența personalului responsabil pentru asigurarea procesului normal de lucru a autorității naționale, chemate să vegheze asupra caracterului adecvat al nivelului de protecție a datelor cu caracter personal în Republica Moldova, avînd drept obiectiv consolidarea și asigurarea funcționării eficiente, în condiții de imparțialitate și independență față de alte autorități publice, prin alocarea resurselor umane și financiare necesare, au fost elaborate aceste două proiecte importante.

În fapt, prin intermediul acestor două proiecte de acte legislative se presupunea mărirea, pînă la 1 ianuarie 2015, a numărului de unități de personal, de la 21 la 48, inclusiv crearea unor noi subdiviziuni în cadrul Centrului, precum: Serviciul de comunicare cu mass-media, Serviciul audit intern, Serviciul securitate internă, Serviciul secretariat și Serviciul personal.

Spre regret, ambele proiecte au fost avizate negativ de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, iar propunerile și obiecțiile formulate de această autoritate denotă insuficiența gradului de înțelegere a importanței respectării dreptului la viață privată într-un stat bazat pe drept. Totodată, avizele prezentate de această entitate conțineau propuneri și obiecții care, în caz de acceptare, ar avea ca și consecință un rezultat invers celui scontat – fortificarea capacităților funcționale ale autorității.

- b) Aprobarea, prin Ordinul directorului Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal nr. 14 din 12 mai 2014, a Regulamentului privind controlul legalității prelucrărilor de date cu caracter personal.

Elaborarea acestui act departamental vine să suplinească vidul procesual privind controlul legalității prelucrărilor de date cu caracter personal, astfel completând ierarhia actelor normative speciale (de profil), având o calitate definitorie în ceea ce privește aspectele procesuale de control.

Scopul Regulamentului privind controlul legalității prelucrărilor de date cu caracter personal este de a stabili procedura desfășurării controlului legalității prelucrărilor de date cu caracter personal, fiind individualizate procedeele operaționale, competențele controlului, fiind stabilit un sistem adecvat de garanții de control asupra realizării acestor activități, în scopul prevenirii oricăror eventuale abuzuri.

De asemenea, documentul stabilește unele sarcini concrete pentru Centru, în calitatea sa de Autoritate națională ce monitorizează conformitatea prelucrărilor de date cu caracter personal, fiind asigurate drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, în special a dreptului garantat de prevederile art. 28 al Constituției Republicii Moldova, la inviolabilitatea vieții intime, familiale și private.

În scopul evitării unor interpretări în procesul de realizare a activității de control, toate măsurile de procedură au fost definite în cele 11 Capitole ale Regulamentului, fiind stabilită în detaliu ordinea măsurilor întreprinse. De asemenea, în cazul plîngerilor parvenite de la cetățeni privind abuzurile săvîrșite din partea angajaților Centrului în cadrul controlului, precum și în cazul autosesizării, persoana special desemnată din cadrul instituției va putea efectua controlul legalității acțiunilor controlorilor.

- c) În anul 2014, Centrul a intervenit cu elaborarea unor instrucțiuni speciale, care urmează a fi ulterior aprobate prin acte administrative (linii directorii), în vederea aducerii prelucrărilor de date cu caracter personal în diferite sectoare, în conformitate cu prevederile legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 20 alin. (1) lit. c) al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, Centrul a elaborat în 2014:

- proiectul Instrucțiunilor privind prelucrarea datelor cu caracter personal în sectorul educațional;
- proiectul Instrucțiunilor privind prelucrarea datelor cu caracter personal în sectorul financiar-bancar.

Instrucțiunile date urmăresc scopul aducerii operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal efectuate în sectorul educațional și cel financiar-bancar, la principiile statuate de legislația care reglementează domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Ambele proiecte au fost transmise spre avizare instituțiilor de profil, fiind disponibile opiniei publice pe pagina oficială a Centrului http://datepersonale.md/md/transp_consult/.

3.2 ACTIVITATEA DE AVIZARE A PROIECTELOR ACTELOR NORMATIVE ȘI LEGISLATIVE

Reieșind din competențele funcționale, dar și în conformitate cu prevederile Legii privind actele legislative, Legii privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, în perioada anului 2014, Centrul a avizat **90** de proiecte de acte normative și legislative sub aspectul protecției drepturilor și libertăților persoanelor, în privința prelucrării datelor cu caracter personal.

În vederea asigurării transparenței activității la acest capitol, dar și pentru a face publice pozițiile vis-à-vis de proiectele examinate, textul integral al tuturor avizelor Centrului se publică pe pagina oficială a Autorității naționale de control a prelucrărilor de date cu caracter personal, la compartimentul „Activitate/Proiecte de acte legislative și normative avizate de Centru” (<http://datepersonale.md/md/Avize/>).

Drept exemplu, menționăm cele mai importante avize perfectate în perioada anului 2014:

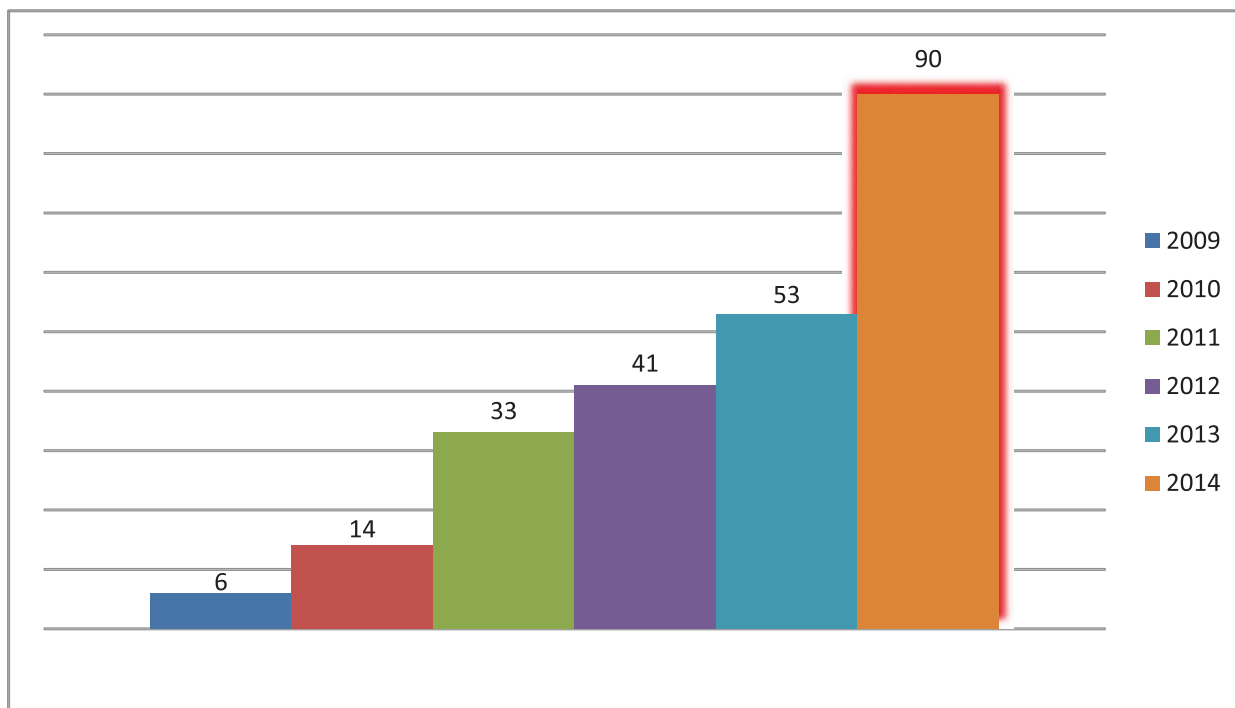
- Proiectul de modificare și completare a Legii cu privire la avocatură, fiind recomandată completarea textului cu o serie de prevederi care vin să asigure respectarea principiilor de protecție a datelor cu caracter personal, în special obligația de asigurare a confidențialității și securității datelor cu caracter personal la

care a avut acces avocatul, inclusiv unele propuneri menite să asigure compatibilitatea profesiei de avocat;

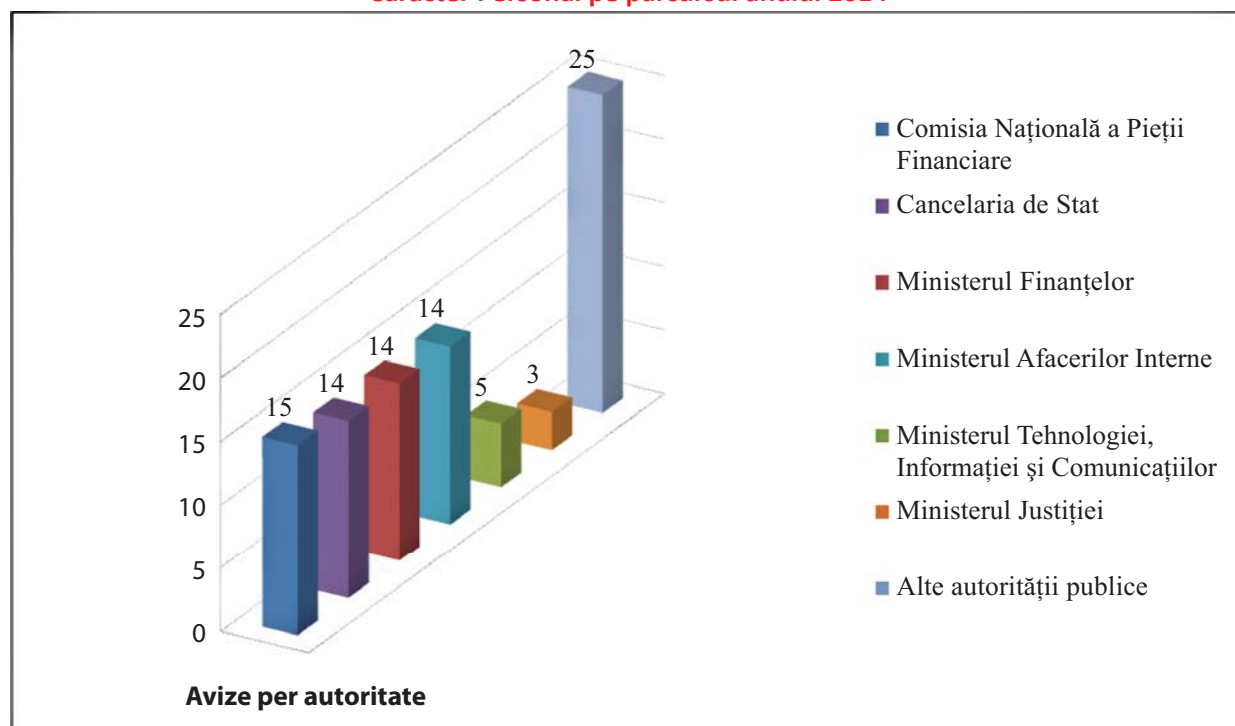
- Proiectul Protocolului de schimb de informații între organele fiscale ale statelor-membre ale CSI în scopul evitării dublei impuneri pe venit/proprietate și prevenirea evaziunii fiscale, fiind propusă includerea mai multor garanții privind protecția drepturilor subiectului datelor cu caracter personal destinate transmiterii transfrontaliere;
- Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea cu privire la statutul judecătorului, Codul penal, Legea cu privire la Procuratură etc.), fiind formulate o serie largă de propuneri care vizau: regimul juridic de protecție a datelor cu caracter personal, excluderea unor confuzii de interpretare, aplicarea uniformă a legislației și înlăturarea conflictelor de ordin legislativ;
- Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Sistemului informațional de gestiune electronică a documentelor și înregistrărilor, fiind recomandată includerea mai multor măsuri tehnico-organizatorice necesare pentru protecția datelor cu caracter personal împotriva acțiunilor ilicite, precum și menite să asigure un nivel adecvat de securitate și confidențialitate în ceea ce privește riscurile prezentate de prelucrare și caracterul datelor prelucrate, în conformitate cu cerințele legislației privind protecția datelor cu caracter personal;
- Setul de materiale referitor la hotărârea Guvernului „Privind inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului de cooperare între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Statelor Unite ale Americii privind facilitarea implementării prevederilor Actului privind îndeplinirea obligațiilor fiscale cu privire la conturile străine (FATCA), fiind recomandat includerea mai multor garanții în vederea neadmiterii încălcării principiilor de protecție a datelor cu caracter personal și a drepturilor subiecților de date cu caracter personal;
- Proiectul Acordului de cooperare dintre Republica Moldova și Eurojust, Centrul susținând integral acest proiect, formulând doar anumite propuneri de natură redacțională, în scopul asigurării exactității traducerii textului proiectului și corespunderii cu textele oficiale ale Convenției Consiliului Europei pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal nr. 108 și Directivei 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date;
- Setul de materiale privind inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului între Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Serviciul Fiscal de Stat al Ucrainei privind cooperarea organelor teritoriale în zonele de frontieră în lupta împotriva infracțiunilor economice, fiind formulate mai multe propuneri în vederea transpunerii principiilor statuate de Recomandarea nr. R(87) 15 a Comitetului de Miniștri (Consiliul Europei) adresată statelor membre, pentru reglementarea utilizării datelor personale în domeniul poliției (adoptată de Consiliul de Miniștri la 17.09.1987) și Decizia-cadru 2008/977/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind protecția datelor cu caracter personal prelucrate în cadrul cooperării polițienești și judiciare în materie penală;
- Proiectul hotărârii Guvernului „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Sistemului informațional automatizat „Registru de stat al armelor”, fiind propuse mai multe reglementări noi, în special în care să se expună detaliat procedurile de colectare și introducere a informațiilor, drepturile de acces și responsabilitățile utilizatorilor, procedeele automatizate de validare a datelor din alte resurse informaționale de stat, entitățile care pot avea acces la aceste informații etc.;
- Proiectul Regulamentului privind registrul certificatelor cheilor publice al Centrului de certificare a cheilor publice, fiind recomandat ca, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la registre și Legea privind protecția datelor cu caracter personal, să fie suplinit cu norme clare care ar expune expres mai multe momente importante, în special: modalitatea de control intern/extern, drepturile subiecților de date cu caracter personal, condițiile și termenele de stocare a datelor etc.;
- Proiectul hotărârii de Guvern privind crearea Instituției publice „Serviciul unic pentru apelurile de urgență 112”, fiind recomandată ajustarea prevederilor la principiile care reglementează prelucrarea datelor cu caracter personal, în special cele legate de necesitatea asigurării unui regim adecvat de securitate și confidențialitate a datelor prelucrate;
- Proiectul hotărârii Guvernului „pentru aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în Concepția Sistemului informațional Educațional”, fiind formulate mai multe propuneri în vederea neadmiterii încălcării principiilor de protecție a datelor cu caracter personal și a drepturilor subiecților de date cu caracter personal, în special insistându-se asupra completării proiectului cu reglementări care să prevadă obligația colectării datelor cu caracter personal cu consimțământul explicit și în formă scrisă a subiectului datelor cu caracter

- personal și, după caz, a reprezentantului legal, la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal;
- Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la implementarea Legii nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind testarea integrității profesionale, fiind recomandată ajustarea prevederilor la principiile care reglementează prelucrarea datelor cu caracter personal, în special cele legate de necesitatea asigurării unui regim adecvat de securitate și confidențialitate a datelor prelucrate;
 - Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Planului Național de Acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere RM-UE în perioada 2014-2016, fiind propusă completarea textului cu prevederi speciale care ar viza și Centrul drept instituție responsabilă de realizarea mai multor acțiuni în domeniul protecției datelor cu caracter personal etc.

Dinamica numărului de avize oferite de Centru pe parcursul anilor 2009-2014

Procentajul instituțiilor publice solicitante de avize din partea Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal pe parcursul anului 2014

CAPITOLUL IV

TRANSPARENȚA ÎN PROCESUL DECIZIONAL, COMUNICARE ȘI RELAȚII CU PUBLICUL

4.1 MEDIATIZAREA ACTIVITĂȚII CENTRULUI

Asigurarea informațională a populației și a reprezentanților societății civile continuă să se desfășoare, în mare parte, prin intermediul paginii oficiale a autorității: www.datepersonale.md, unde sînt plasate informații cu privire la legislația europeană și națională care reglementează domeniul protecției datelor cu caracter personal, proiectele actelor normative elaborate și promovate de Centru, ultimele noutăți privind evenimentele ce vizează domeniul protecției datelor cu caracter personal în plan național și internațional, cazurile specifice examinate, analizele sectoriale efectuate, structura organizatorică și datele de contact ale Autorității naționale de control a protecției datelor cu caracter personal, precum și alte informații de interes public, la 31 decembrie 2014 fiind înregistrate, potrivit statisticii vizitatorilor, **peste 1 mln 563 mii de accesări**.

În paralel, au fost publicate **133** de articole și comunicate de presă prin care au fost mediatizate aspecte importante din activitatea Centrului. Agențiile de presă, preluînd comunicatele și mesajele Centrului, au reflectat activitatea autorității în **98** de articole, subliniind importanța domeniului protecției datelor cu caracter personal și drepturile de care beneficiază cetățenii în acest domeniu. De asemenea, au fost organizate și asigurată participarea la **38** de seminare, **15** mese rotunde, **11** ateliere de lucru în vederea promovării sectoriale a principiilor de protecție a datelor cu caracter personal.

De menționat că, transparența activității Autorității naționale de control a prelucrărilor de date cu caracter personal a fost apreciată de instituțiile media, în cadrul unui clasament al instituțiilor din Republica Moldova care furnizează cel mai des informații presei și își prezintă activitățile desfășurate, Centrul ocupînd locul cinci. Reliefăm că efectivul limită de personal al Centrului (21 de angajați) este net inferior numărului de colaboratori ai instituțiilor plasate pe primele poziții ale clasamentului, cum ar fi: Procuratura Generală, Centrul Național Anticorupție etc.

Întru asigurarea unei platforme interactive de informare a societății referitor la activitatea Autorității naționale de control a prelucrărilor de date cu caracter personal, în anul 2014, a fost actualizat designul paginii oficiale, prin crearea cîtorva subcompartimente noi, cum ar fi: „Declarația privind buna guvernare” la compartimentul „Activitate” și „Documente interne” la capitolul „Acte legislative și normative”.

Centrul constată că mediatizarea activității autorității, a importanței dreptului la viața intimă, familială și privată, a beneficiilor economice și sociale rezultate din asigurarea de către stat a nivelului adecvat de protecție a datelor cu caracter personal în procesul prestării diferitor servicii electronice, inclusiv a vulnerabilităților și pericolelor rezultate din prelucrarea automatizată în sisteme de evidență a datelor cu caracter personal fără asigurarea cerințelor de securitate corespunzătoare - rămîne în continuare o prioritate și, totodată, o provocare în situația interesului scăzut al reprezentanților mass-media de a reflecta acest domeniu.

4.2 ACTIVITĂȚILE DE INFORMARE ȘI PROMOVARE A DOMENIULUI PROTECȚIEI DATELOR CU CARACTER PERSONAL

Întru asigurarea informării publicului referitor la aspectele care vizează domeniul protecției datelor cu caracter personal, în perioada anului 2014, sub egida și/sau cu participarea Centrului, au fost organizate și desfășurate mai multe acțiuni, printre care:

1. La 28 ianuarie, cu ocazia celebrării Zilei Protecției Datelor, Centrul, în colaborare cu Catedra Teoria și Istoria Dreptului din cadrul Facultății de Drept a Universității de Stat din Moldova, a organizat **Conferința științifică cu tematica „Provocările societății contemporane. Protecția datelor cu caracter personal: o nouă provocare?”**.

La eveniment au participat conducerea Centrului și Ministerului Educației, decanul facultății de Drept a Universității de Stat din Moldova, șeful și reprezentanții Catedrei Teoria și Istoria Dreptului din cadrul Facultății de Drept a Universității de Stat din Moldova, dar și reprezentanți ai Centrului pentru Drepturile Omului din Moldova, Centrului de Governare Electronică, Institutului Național de Justiție, ÎS „CRIS „Registru”, IDIS Viitorul, membri ai Consiliului Consultativ al Centrului, doctori în drept, doctoranzi, lectori universitari, studenți.

În cadrul Conferinței științifice au fost prezentate și puse în discuție mai multe teme importante, printre care:

- Rolul științelor juridice în soluționarea problemelor practice contemporane: „Legitimarea” domeniului protecției datelor cu caracter personal;
- Protecția datelor cu caracter personal în dreptul internațional;
- Realizări și dificultăți privind implementarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal;
- Protecția datelor cu caracter personal: impediment în acordarea asistenței juridice calificate;
- Instruirea în domeniul protecției datelor cu caracter personal - contribuție la implementarea cadrului legislativ în Republica Moldova;
- Puterea juridică a Hotărârii Guvernului nr.1123 din 14 decembrie 2010 privind aprobarea Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal;
- Protecția datelor personale în contextul Strategiei „Moldova Digitala 2020”: oportunități și provocări;
- Perspective în dezvoltarea și modernizarea structurilor ce țin de protecția datelor, prin prisma procedurilor de apărare și cumulul de garanții ale dreptului la protecția datelor cu caracter personal;
- Dualismul și armonizarea legislației vamaie prin prisma dreptului informatic;
- Necesitatea includerii în Codul civil al Republicii Moldova a normelor de reglementare juridică a domeniului protecției datelor cu caracter personal;
- Politicile promovate de Ministerul Educației în vederea respectării principiilor de protecție a datelor cu caracter personal. Obiective pe termen mediu și lung;
- De ce Republica Moldova și-a aprobat o Strategie națională în domeniul protecției datelor cu caracter personal?

Lucrările prezentate de raportori în cadrul Conferinței științifice au fost publicate ulterior într-o culegere separată, iar rezultatele și propunerile formulate de participanți au fost consemnate într-o hotărâre finală, făcută publică și prezentată în adresa conducerii statului și autorităților competente pentru a fi luate în

considerație, inclusiv pentru a fi întreprinse acțiuni concrete în vederea creării condițiilor necesare ca în Republica Moldova să fie asigurat un nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal, iar dreptul la protecția datelor cu caracter personal să fie inclus în lista drepturilor fundamentale.

2. La 26 februarie, reprezentanții Direcției juridice și relații cu publicul și ai Direcției evidență și control ale Centrului au avut o ședință de lucru cu experții internaționali din cadrul proiectului Twinning „Consolidarea Agenției de Transplant din Republica Moldova și armonizarea legislativă în sfera calității și siguranței substanțelor de origine umană”.

Obiectivul ședinței de lucru a constat în analiza cadrului legal, normativ și procedurilor de executare cu privire la transplantul de organe, țesuturi, celule și fertilizare medicală în vederea identificării eventualelor lacune, probleme de consecvență și necesităților de îmbunătățire inclusiv prin prisma cerințelor cadrului legislativ ce reglementează domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Reprezentanții Centrului au prezentat cerințele legislației naționale privind protecția datelor cu caracter personal ce urmează a fi respectate în domeniul transplantului de organe, fiind identificate unele aspecte problematice ce țin de prelucrarea categoriilor speciale de date cu caracter personal, iar experții au venit cu recomandări și propuneri pentru îmbunătățirea situației la acest capitol.

3. La 27 februarie, la invitația Președintelui Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității (Consiliul), directorul adjunct al Centrului a participat la o masă rotundă, în cadrul căreia, au fost prezentate aspectele privind principiile de protecție a datelor cu caracter personal și importanța asigurării regimului adecvat de protecție a acestora în procesul implementării prevederilor Legii cu privire la asigurarea egalității și Legii cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității.

În special, în cadrul evenimentului au fost puse în discuție:

- noțiunea „date cu caracter personal”, precum și modalitățile practice de realizare a principiilor privind transparența activității Consiliului în procesul examinării plîngerilor persoanelor care se consideră a fi victime ale discriminării;
- acțiunile necesare a fi întreprinse la nivel instituțional în vederea asigurării, de către Consiliu, a regimului de confidențialitate și securitate la prelucrarea datelor cu caracter personal care vizează părțile unui eventual litigiu, precum și a informațiilor legate de acțiunile sau comportamentul discriminatoriu la care se referă plîngerile;
- exemple ale celor mai frecvente incidente de securitate în procesul prelucrării de către autorități a datelor cu caracter personal, constatate de Centru, și cauzele care generează producerea acestora;
- principiile care urmează a fi luate în considerație la momentul instituirii de către Consiliu a sistemelor de evidență în care vor fi prelucrate date cu caracter personal etc.

Evenimentul s-a constituit în calitate de platformă pentru dezvoltarea în continuare a relațiilor de parteneriat în vederea asigurării implementării efective a principiilor de protecție a datelor cu caracter personal de către Consiliu.

4. În perioada 13-14 martie, Centrul, în comun și cu susținerea financiară a Instrumentului de Asistență Tehnică și Schimb de Informații (TAIEX), gestionat de Directoratul General pentru Extindere al Comisiei Europene, au organizat la Chișinău Atelierul de lucru pe tema: „Dezvoltarea politicii de securitate instituțională în contextul protecției datelor cu caracter personal”.

Atelierul a avut drept scop asigurarea realizării schimbului de cunoștințe și a bunelor practici în ceea ce privește responsabilitățile operatorului de date, ținând cont de existența celor mai recente tehnologii în raport cu riscurile inerente prelucrării, precum și categoriilor de date prelucrate. În calitate de formatori au participat reprezentanți ai autorităților de protecție a datelor cu caracter personal din Spania, Republica Cehă, Polonia, Germania, România, precum și reprezentanți ai Centrului.

Evenimentul a fost unul interactiv, în cadrul căruia au fost puse în discuție aspecte ce țin de importanța și impactul politicii de securitate a datelor cu caracter personal în procesul respectării principiilor de protecție a

datelor cu caracter personal; obligațiile operatorului de a asigura regimul de securitate și confidențialitate a datelor cu caracter personal prelucrate, inclusiv de aplicare a soluțiilor practice pentru asigurarea identificării și autentificarea utilizatorilor; problematica identificării sistemelor de evidență deținute și notificarea acestora; importanța și esența principiului „Privacy by Design”; necesitatea elaborării regulamentelor de securitate de către operatorii de date cu caracter personal; statutul și competențele persoanei responsabile pentru protecția datelor cu caracter personal; riscurile inerente și metodele de evaluare a rolurilor entităților implicate în procesul de prelucrare a datelor cu caracter personal, fiind instruiți peste 50 de reprezentanți ai diferitor autorități publice.

5. La 04 aprilie, la inițiativa reprezentanților Departamentului Poliției de Frontieră din cadrul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova (Poliția de Frontieră), a fost organizat seminarul cu tematica „Aspecte practice privind protecția datelor cu caracter personal și soluționarea problemelor în legătură cu accesul la informație” – eveniment, la care, în calitate de formator, a participat reprezentantul Direcției evidență și control a Centrului.

În cadrul evenimentului au fost prezentate nu doar elemente teoretice dar și recomandări/soluții practice în vederea asigurării condițiilor necesare pentru ca operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal, efectuate de către reprezentanții Poliției de Frontieră, să fie conforme prevederilor cadrului normativ național care reglementează acest domeniu.

6. La 11 aprilie, la invitația Ministerului Educației, reprezentanții Direcției juridice și relații cu publicul a Centrului au desfășurat un seminar de instruire, în cadrul căruia au fost discutate principiile de protecție a datelor cu caracter personal și necesitatea asigurării regimului adecvat de protecție a acestora în cadrul instituțiilor de învățământ superior.

La eveniment au participat reprezentanți ai Universității de Stat din Moldova, Universității Tehnice din Moldova, Universității Academiei de Științe, Universității Agrare de Stat din Moldova, Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, Universității de Stat din Comrat, Universității Slavone din Republica Moldova, Academiei de Studii Economice din Moldova, Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice din Republica Moldova și Institutului Internațional de Management „IMI-NOVA”, fiind puse în discuție aspecte ce țin de:

- reglementările normative privind protecția datelor cu caracter personal, în special fiind menționată Strategia națională în domeniul protecției datelor cu caracter personal, aprobată prin Legea nr. 229 din 10 octombrie 2013;
- cadrul normativ ce reglementează sectorul educațional și analiza prevederilor acestuia, prin prisma principiilor de protecție a datelor cu caracter personal;
- experiența Republicii Moldova în domeniul protecției datelor cu caracter personal pe dimensiunea educațională, inclusiv situațiile documentate de Centru ca încălcări.

7. La 25 aprilie, la inițiativa Centrului Cooperare Polițienească Internațională din cadrul Inspectoratului General de Poliție (Centrul Cooperare Polițienească), a fost organizat un curs de instruire profesională a efectivului cu genericul „Protecția datelor cu caracter personal” - eveniment, la care a participat în calitate de formator reprezentantul Direcției juridice și relații cu publicul a Centrului, în cadrul căruia au fost prezentate recomandări teoretice și soluții practice în scopul asigurării prelucrării datelor cu caracter personal de către reprezentanții Centrului Cooperare Polițienească, în conformitate cu principiile de protecție a datelor cu caracter personal.

8. La 16 mai, reprezentantul Direcției juridice și relații cu publicul a Centrului a participat la ședința Consiliului Consultativ al Departamentului Instituțiilor Penitenciare cu tematica „Drogurile și infecția HIV în mediul penitenciar”.

În cadrul ședinței au fost discutate și analizate problema fenomenului consumului de droguri și a profilaxiei HIV/ SIDA în mediul penitenciar, realizările și dificultățile implementării programelor de reducere a riscurilor, fiind stabilite, de asemenea, atribuțiile conducătorilor în aplicarea Strategiei antidrog.

În context, analizând din perspectiva principiilor de protecție a datelor cu caracter personal discuțiile și probleme-

le invocate în cadrul ședinței, s-a constatat un nivel încă insuficient de cunoaștere a legislației privind protecția datelor cu caracter personal și curențe în implementarea acesteia, în special în partea ce ține de asigurarea regimului de confidențialitate a datelor cu caracter personal ce vizează persoanele deținute.

9. La 16 iunie, la inițiativa reprezentanților Î.S. „Centrul Informațional Agricol” din subordinea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova, de comun acord cu reprezentanții Ministerului Agriculturii al Estoniei, a fost organizat seminarul cu tematica „Aspecte practice privind protecția datelor cu caracter personal și asigurarea regimului adecvat de protecție a acestora în activitățile desfășurate” – eveniment, la care, în calitate de formatori, au participat reprezentanții Direcției evidență și control a Centrului.

În special, a fost oferită o prezentare în ansamblu vis-à-vis de prevederile legislației europene și a Republicii Moldova privind protecția datelor cu caracter personal, inclusiv au fost abordate regulile și principiile de asigurare a regimului de securitate și confidențialitate a datelor cu caracter personal prelucrate în sistemele informaționale gestionate, drepturile subiecților de date cu caracter personal: la informare, de acces, de opoziție, de a nu fi supus unei decizii individuale, de intervenție asupra datelor, precum și cazurile de limitare a exercitării drepturilor persoanelor vizate.

Totodată, în cadrul discuțiilor, la care au participat reprezentanți ai diferitor subdiviziuni structurale ale instituțiilor nominalizate, au fost prezentate cazuri concrete în care Autoritatea națională de control a prelucrărilor de date cu caracter personal a constatat faptul încălcării principiilor de protecție a datelor cu caracter personal, fiind oferite răspunsuri la întrebările care vizau aspecte specifice și dificultăți apărute în procesul aplicării în practică a legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

10. În perioada 23-26 iunie, la inițiativa Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, în baza prevederilor Acordului de cooperare încheiat între Centru și Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, au fost organizate seminare de instruire în vederea familiarizării angajaților Serviciului Fiscal de Stat cu domeniul protecției datelor cu caracter personal, eveniment la care a participat în calitate de formator, reprezentantul Direcției juridice și relații cu publicul a Centrului.

În cadrul seminarelor a fost pus accentul pe aspectele teoretice și practice privind aplicarea Legii privind protecția datelor cu caracter personal și a Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010, fiind instruiți circa **120** de funcționari ai Serviciului Fiscal de Stat.

11. La 09 septembrie, reprezentanții Direcției evidență și control a Centrului, la inițiativa Universității Academiei de Științe a Moldovei, au desfășurat în incinta acesteia un seminar cu tematica „Asigurarea protecției datelor cu caracter personal în instituțiile de învățământ”.

Discuțiile au fost axate pe necesitatea protecției datelor cu caracter personal, care vizează atât angajații, cât și studenții instituției de învățământ, precum și garantarea securității prelucrării automatizate a datelor cu caracter personal.

12. La 16 septembrie, angajații Direcției evidență și control a Centrului, împreună cu reprezentanții Centrului Național Anticorupție, au desfășurat, în incinta Autorității naționale de control a prelucrărilor de date cu caracter personal, o ședință comună cu tematica „Protecția datelor cu caracter personal în cadrul procesului penal, contravențional și/sau soluționării cererilor în ordinea prevăzută de Legea privind accesul la informație și Legea cu privire la petiționare”.

Discuțiile au fost axate pe necesitatea asigurării nivelului adecvat de protecție a datelor cu caracter personal, precum și importanța respectării dreptului de acces la informație a persoanelor vizate în cadrul efectuării acțiunilor procesuale.

Reprezentanții Direcției evidență și control a Centrului au oferit instrucțiuni privind modul de accesare și prelucrare a datelor cu caracter personal de către utilizatorii autorizați ai Centrului Național Anticorupție și au insistat pe utilizarea temeinică, prin prisma principiului de proporționalitate, a informației cu accesibilitate limitată.

Totodată, a fost pus accentul pe necesitatea stabilirii unei relații constructive de colaborare dintre cele două autorități, fără a aduce atingere sferei de competență a acestora, în scopul respectării dreptului la viața privată prin prisma mecanismelor naționale și internaționale.

13. La 02 octombrie, la invitația reprezentanților Consiliului raional Ungheni, angajații Centrului au desfășurat un seminar de instruire, în cadrul căruia s-au discutat principiile prelucrării datelor cu caracter personal și asigurarea regimului adecvat de protecție a acestora în cadrul administrației publice locale.

La eveniment au participat reprezentanții administrației publice locale de nivelul I și II din raionul Ungheni, precum și ai serviciilor desconcentrate în teritoriu.

Seminarul a fost unul interactiv, fiind analizate și clarificate aspecte practice întâlnite de participanții la seminar în activitatea de serviciu, oferite instrucțiunile de rigoare cu privire la procedura de înregistrare în calitate de operatori de date cu caracter personal și măsurile necesare a fi implementate de organele administrației publice locale pentru aducerea prelucrărilor de date cu caracter personal în conformitate cu prevederile legale.

14. La 08 octombrie, reprezentanții Direcției evidență și control a Centrului, la inițiativa Biroului Național de Statistică, au desfășurat o ședință ce a avut drept scop inițierea angajaților entității solicitante în procedura de înregistrare în calitate de operator în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal.

Discuțiile au fost axate pe necesitatea instituirii unei colaborări bazate pe principiul de coordonare a activităților ce vizează prelucrarea datelor cu caracter personal, Centrul fiind dispus să ofere suportul consultativ în vederea asigurării nivelului adecvat de protecție a acestor date. În cadrul ședinței, reprezentanții Centrului au răspuns întrebărilor adresate, cele mai frecvente dintre acestea ținând de modul de colectare a datelor cu caracter personal utilizate în scopuri statistice pentru a nu admite ingerința în viața privată a subiecților de date.

Totodată, a fost pus accentul pe necesitatea garantării unui nivel înalt de securitate la prelucrarea datelor cu caracter personal, deținute de Biroul Național de Statistică, precum și limitarea colectării categoriilor de date care exced scopul utilizării acestora la producerea informațiilor statistice.

15. La 15 octombrie, Centrul a găzduit reprezentanții Centrului Internațional pentru Dezvoltarea Politicilor în domeniul Migrației (CIDPM) întru familiarizarea cu progresul și experiența acumulată de către Republica Moldova la capitolul protecția datelor cu caracter personal.

În cadrul discuțiilor, reprezentanții Autorității naționale de control a prelucrărilor de date cu caracter personal au menționat despre succesele înregistrate la acest domeniu atât de către Centru cât și de autoritățile naționale, în special cele participante la procesul de liberalizare a regimului de vize cu Uniunea Europeană.

Totodată, în contextul discuțiilor, reprezentanții Centrului s-au referit și la problemele cu care se confruntă actualmente instituția, în mod particular de reglementările ce țin de procedura de înregistrare a entităților în calitate de operator de date cu caracter personal, cât și de implementarea adecvată de către acestea a cerințelor de securitate la prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul sistemelor informaționale.

Reprezentanții delegației CIDPM au mulțumit reprezentanții Centrului pentru întreprinderea organizată și s-au arătat convingși de o ulterioară cooperare cu Centrul în domeniul protecției datelor cu caracter personal atât în calitate de partener cât și de beneficiar.

16. La 23 octombrie, reprezentantul Centrului, la inițiativa Ministerului Apărării Republicii Moldova a avut o alocuțiune în cadrul unui curs de perfecționare a specialiștilor Armatei Naționale, în domeniul resurselor umane.

Discuțiile au fost axate pe necesitatea protecției datelor cu caracter personal ce vizează recruții, militarii și rezerviștii, garantarea securității prelucrării automatizate a datelor cu caracter personal, fiind abordate aspecte practice ce țin de implementarea coprehensivă a principiilor de protecție a datelor cu caracter personal.

Conversațiile purtate în cadrul întrunirii au scos în evidență unele aspecte problematice ce țin de protecția datelor cu caracter personal, în special de perceperea dreptului la viață intimă, familială și privată, reglementarea procedeele de colectare, prelucrare, stocare, regimului de confidențialitate și de securitate a datelor cu caracter personal. Totodată, au fost conturate unele aspecte ce țin de dezvoltarea datelor cu caracter personal, precum și metodele de depersonalizare a acestora.

17. La 28 noiembrie, în incinta Centrului, a fost organizată o ședință cu reprezentanții ÎS „CRIS„Registru”, Serviciului Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne, ÎS „Centrul de Telecomunicații Speciale” și Centrului de Guvernare Electronică, în vederea soluționării/ajustării anumitor operațiuni de prelucrare a datelor cu caracter personal efectuate de către instituțiile publice, precum și persoane/entități terțe, prin intermediul tehnologiei Common Object Interface.

Astfel, Centrul, în calitate de regulator în domeniul protecției datelor cu caracter personal, a sesizat un șir de neconformități constatate pe parcursul mai multor controale, în ceea ce privește utilizarea resurselor informaționale de stat prin intermediul tehnologiei Common Object Interface, în special:

- oferirea/contractarea entităților (de tip SRL, SC, SA etc.), neautorizate din punct de vedere legal, a accesului la sistemele de evidență gestionate de către instituțiile publice;
- nerespectarea Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010;
- consemnarea informațiilor neautentice despre destinatarii datelor cu caracter personal accesate din aceste sisteme de evidență.

În rezultat, s-a stabilit necesitatea revizuirii contractelor/acordurilor de furnizare a informațiilor cu accesibilitate limitată prin intermediul tehnologiei Common Object Interface, până la finele anului 2014 și raportarea, în primul semestru al anului 2015, despre măsurile întreprinse.

18. La 05 decembrie, în incinta Centrului, a avut loc un seminar cu tematica „Protecția Datelor cu Caracter Personal” cu participarea reprezentanților instituțiilor de învățământ superior, în cadrul căruia, angajații Direcției evidență și control a Centrului i-au ghidat în privința pașilor care urmează a fi întreprinși în vederea înregistrării sistemelor de evidență a datelor cu caracter personal gestionate în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal.

Discuțiile au fost axate pe necesitatea asigurării unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal, atât a angajaților cât și a studenților instituției de învățământ, la prelucrarea acestor date prin mijloace automatizate și/sau neautomatizate.

Menționăm că reprezentanții entităților precitate au conștientizat pe deplin importanța conformării activității legate de prelucrarea datelor cu caracter personal la prevederile legale din domeniu, solicitând suportul Centrului

la definitivarea procedurilor de înregistrare în calitate de operatori în Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal.

19. În perioada 15 - 19 decembrie, Centrul a organizat 5 ședințe instructive cu participarea reprezentanților a 45 instanțe judecătorești, în cadrul cărora, aceștia au fost ghidați în privința pașilor care urmează a fi întreprinși în vederea conformării activității legate de prelucrarea datelor cu caracter personal prevederilor legale din domeniu și înregistrării sistemelor de evidență a datelor cu caracter personal gestionate, în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal.

Discuțiile au fost axate pe necesitatea asigurării unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal, atât al părților/participanților la procesul de judecată, precum și ale persoanelor care activează în instanțele judecătorești.

Reprezentanții entităților precitate, conștientizând pe deplin importanța protecției datelor cu caracter personal în cadrul instanțelor de judecată, au solicitat suportul Centrului la definitivarea procedurilor de înregistrare în calitate de operator în registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal.

Centrul își exprimă speranța că informațiile și experiențele acumulate de către reprezentanții instanțelor de judecată care au participat la aceste seminare, vor fi benefice procesului de înfăptuire a justiției și vor fi implementate în scopul asigurării unui nivel corespunzător de protecție a datelor cu caracter personal în cadrul instanțelor de judecată.

CAPITOLUL V

COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ

5.1 PRIORITĂȚILE NAȚIONALE DE COOPERARE EXTERNĂ ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI DATELOR CU CARACTER PERSONAL

În contextul aspirațiilor de integrare europeană ale Republicii Moldova, domeniul protecției datelor cu caracter personal a căpătat o amploare și importanță deosebită prin consolidarea cadrului național normativ, dar și prin fortificarea unei instituții specifice domeniului abordat, drept o garanție a apărării drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice, în special la viață privată, în legătură cu prelucrarea datelor cu caracter personal ale acestora.

Astfel, în contextul relațiilor externe și integrării europene, importanța sporită a domeniului protecției datelor cu caracter personal a fost reflectată în primul rând în textul Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană (UE) și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27 iunie 2014 și ratificat de către Parlamentul Republicii Moldova la 2 iulie 2014 (în continuare *Acordul de Asociere*). În acest sens, tratatul internațional vine să susțină unul din obiectivele prioritare naționale ale Centrului - **asigurarea unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal în Republica Moldova**, clauză obligatorie, asumată de către Republica Moldova prin ratificarea Convenției pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal. Acest obiectiv se regăsește în art. 13 „*Protecția datelor cu caracter personal*”, Titlul III: Justiție, Libertate și Securitate al Acordului de Asociere:

(1) Părțile convin să coopereze în vederea asigurării unui nivel înalt de protecție a datelor cu caracter personal în conformitate cu instrumentele juridice și cu standardele internaționale, ale UE și ale Consiliului Europei;

(2) Orice prelucrare a datelor cu caracter personal intră sub incidența dispozițiilor legale menționate în anexa I la prezentul acord. Transferul de date cu caracter personal între părți are loc numai dacă acesta este necesar pentru punerea în aplicare, de către autoritățile competente ale părților, a prezentului acord sau a altor acorduri încheiate între părți.

Așadar, dispozițiile cuprinse în Acordul de Asociere vin să susțină Centrul în facilitarea dialogului cu autoritățile naționale și preluarea bunelor practici ale UE în vederea asigurării condițiilor necesare pentru garantarea nivelului adecvat de protecție a datelor cu caracter personal, precum și realizării acțiunilor stabilite în Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale în domeniul protecției datelor cu caracter personal pentru anii 2013–2018.

Un alt document de importanță majoră, inclusiv în categoria protecției datelor cu caracter personal, aprobat la 26 iunie 2014 în cadrul celei de-a XVI-a Reuniune a Consiliului de Cooperare UE - Republica Moldova, este Agenda de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, document ce prevede o listă de priorități pentru activitatea comună care urmează să fie efectuată în perioada anilor 2014-2016, cu scopul de a pregăti implementarea Acordului de Asociere, inclusiv a părții privind Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător. În ce privește domeniul protecției datelor cu caracter personal, Agenda stabilește continuitatea cooperării în vederea implementării cadrului legislativ și asigurării unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal în conformitate cu instrumentele și standardele UE, precum și fortificarea capacităților instituționale ale Centrului.

Implementarea graduală a activităților incluse în aceste documente strategice, de susținere a parcursului european al Republicii Moldova, va contribui la crearea unui cadru solid și coerent, care va garanta dreptul persoanei

la protecția datelor cu caracter personal, va asigura creșterea încrederii în serviciile on-line, care reprezintă un criteriu esențial în valorificarea potențialului economiei digitale, având ca efect stimularea creșterii economice, cât și intensificarea transferurilor transfrontaliere de date cu caracter personal.

5.2 CONSOLIDAREA COOPERĂRII CU AGENȚIILE UNIUNII EUROPENE: EUROJUST ȘI EUROPOL

Realizarea condiționalităților stipulate în Planul de Acțiuni Republica Moldova-Uniunea Europeană în domeniul liberalizării regimului de vize, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 130 din 24 februarie 2012 a generat semnarea, la 10 iulie 2014, a Acordului de cooperare dintre Republica Moldova și Eurojust.

Semnarea Acordului de cooperare cu Eurojust a fost posibilă numai după evaluarea de către experții UE, a funcționării cadrului legislativ național în domeniul protecției datelor cu caracter personal, activității de combatere a crimei organizate și cooperării internaționale în materie penală. Implementarea prevederilor acestui Acord va facilita esențial eforturile organelor de drept în combaterea crimei organizate transfrontaliere și va crește posibilitățile de acumulare a probelor în arealul european.

De menționat că, pînă la semnarea acestui document, Centrului i-a revenit un rol important în procesul de negociere a prevederilor Acordului de cooperare cu Eurojust. Mai mult, după semnare, în conformitate cu prevederile Acordului, Centrul urmează să participe la consultări regulate cu Ofițerul Eurojust de protecție a datelor privind evoluțiile și activitățile Centrului, în special al procesului de consolidare a Autorității naționale, responsabilă de controlul asupra corespunderii prelucrării datelor cu caracter personal cu standardele europene și de raportare Organismului Comun de Supraveghere al Eurojust privind dificultățile întâmpinate în procesul de punere în aplicare a prevederilor Acordului. Cooperarea dintre Eurojust și statele terțe permite accelerarea sau facilitarea executării cererilor de extrădare și celor de asistență judiciară reciprocă.

Una din prioritățile Planului de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 808 din 07 octombrie 2014, precum și a Matricei de politici privind suportul bugetar în contextul Dialogului pe Vize pentru anii 2014-2016 este consolidarea cooperării dintre Republica Moldova și Oficiul European de Poliție (Europol) prin semnarea Acordului de Cooperare Operațională și Strategică dintre Republica Moldova și Oficiul European de Poliție.

Reprezentanții Autorității naționale pentru controlul prelucrărilor de date cu caracter personal au participat activ, atît la pregătirea Republicii Moldova pentru procesul de evaluare de către experții UE a nivelului de implementare a legislației în domeniul protecției datelor în contextul formulării deciziei de lansare a negocierilor în vederea semnării Acordului de Cooperare Operațională și Strategică dintre Republica Moldova și Oficiul European de Poliție, cît și în componența delegației Republicii Moldova la procesul de negocieri pe marginea Acordului, la Haga, Regatul Țărilor de Jos.

Acordul în cauză a fost încheiat de către ambele Părți la 18 decembrie 2014, iar semnarea acestuia reprezintă baza legală privind schimbul de date cu caracter personal cu Republica Moldova, în contextul prevenirii și combaterii criminalității organizate, terorismului și altor forme ale crimelor internaționale. Acest Acord substituie Acordul de Cooperare Strategică dintre Republica Moldova și Oficiul European de Poliție din 2007 și contribuie la consolidarea cadrului regulator, în special privind schimbul de informații dintre Europol și Republica Moldova.

5.3 PARTICIPAREA LA FORUMURI INTERNAȚIONALE

Avînd în vedere austeritatea bugetului Centrului în anul 2014, participarea angajaților la evenimentele regionale și internaționale a fost diminuată, Centrul aflîndu-se, de cele mai multe ori, în imposibilitate de a asigura reprezentarea în cadrul reuniunilor la care a fost invitat.

Cu toate acestea, pe parcursul anului 2014 reprezentanții Centrului au luat parte la lucrările celei de-a **16-a Conferință a Autorităților pentru Protecția Datelor din Europa Centrală și de Est**, care s-a desfășurat în perioada 1-3 aprilie la Skopje, Republica Macedonia. La eveniment au fost prezenți 30 de reprezentanți din cadrul a 13 Autorități pentru Protecția Datelor, care au avut posibilitatea de a face schimb de experiență și prelua bunele practici în domeniul protecției datelor cu caracter personal și a discuta aspecte, cum ar fi: proiectul Regulamentului european în domeniul protecției datelor cu caracter personal; provocările ce reies din colectarea și stocarea vo-

lumului enorm de date (Big Data); „Cloud Computing”; supravegherea video în spațiul privat prin prisma „cazului Rynes” din Cehia; transmiterea deciziilor pronunțate de instanțele judiciare prin intermediul buletinului electronic, precum și dreptul consumatorilor la viața privată. Mai mult, la finele evenimentului, Republica Moldova, împreună cu celelalte state participante la eveniment, a semnat Declarația pentru asistență mutuală și cooperare între Autoritățile pentru Protecția Datelor din Europa Centrală și de Est.

În cadrul reuniunii Subcomitetului nr. 3 de Cooperare Republica Moldova - Uniunea

Europeană „Vama, cooperarea transfrontalieră, spălarea banilor, droguri, migrație ilegală”, ce a avut loc la 16 aprilie 2014, la Bruxelles, Centrul a raportat situația în domeniul protecției datelor cu caracter personal în Republica Moldova. În cadrul discuțiilor, reprezentantul Autorității naționale de control a prelucrărilor de date cu caracter personal a menționat succesele înregistrate la acest capitol, atât de către Centru, cât și de autoritățile naționale, în special cele participante la procesul de liberalizare a regimului de vize cu UE, precum și despre acțiunile îndreptate spre asigurarea implementării reglementărilor normative în vederea asigurării unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal, astfel înregistrând progrese reale și palpabile.

În perioada 23-24 aprilie, la Paris, în cadrul Atelierului de lucru dedicat securității cibernetice: „Enhancing cyber security: protecting information and communication networks”, adresat țărilor din sud-estul Europei, Balcanilor de vest și sudul Caucazului, participanții Centrului s-au familiarizat cu practicile de îmbunătățire a securității și mobilității informației în cadrul rețelelor tehnologiilor de comunicații informaționale din aceste țări, prin crearea și pregătirea capacităților locale pentru a preveni adecvat, a răspunde și a urmări pe cale judiciară atacurile cibernetice și/sau deteriorările accidentale, precum și prin stabilirea cadrului legislativ potrivit la nivel regional.

Cu ocazia celebrării Zilei Mondiale a Proprietății Intelectuale, delegația Centrului a participat, la 28 aprilie 2014, la evenimentul organizat de Asociația Națională pentru Protecția Consumatorilor și Promovarea Programelor și Strategiilor din România. La eveniment au participat reprezentanți la cel mai înalt nivel, ai ministerelor, autorităților de reglementare și aplicare a legislației în domeniul proprietății intelectuale, ambasadelor, camerelor de comerț și industrie, asociațiilor profesionale și patronale, titularilor dreptului de proprietate intelectuală din România,

precum și reprezentanți ai Asociației de Protecție a Consumatorilor ADICONSUM din Italia.

În perioada 5-6 mai 2014, delegația Centrului a efectuat o vizită de studiu la Autoritatea Națională pentru Protecția Datelor și Libertatea Informației din Ungaria, în scopul familiarizării cu noile reglementări, la nivel european, privind principiile și regulile de prelucrare a datelor cu caracter personal, prin intermediul proiectului Regulamentului european în domeniul protecției datelor cu caracter personal. În cadrul vizitei, a fost discutat în detaliu proiectul „Cheia în Lumea Internetului!”, realizat de Autoritatea Națională pentru Protecția Datelor și Libertatea Informației din Ungaria, obiectivele căruia constau în ridicarea nivelului de conștientizare de către copii a potențialelor riscuri la utilizarea internetului, identificarea viitoarelor provocări, prin intermediul aplicării rezultatelor cercetărilor teoretice și practice.

Acest studiu, adresat părinților și profesorilor, a fost completat cu recomandări în vederea sensibilizării tîne-

rilor cu privire la valorile acestora, necesitatea respectării vieții private și de a nu comite fapte ce ar putea periclita demnitatea altora. Interesul deosebit al Centrului, vis-à-vis de experiența Autorității Naționale pentru Protecția Datelor și Libertatea Informației din Ungaria la acest capitol, este motivat de necesitatea dezvoltării, în plan național, a mecanismelor optime pentru implementarea Strategiei naționale în domeniul protecției datelor cu caracter personal pentru anii 2013-2018.

În perioada 14-16 mai 2014, Centrul a participat la seminarul „*Protecția datelor și libertatea internetului*”, desfășurat la Praga și destinat experților din țările Parteneriatului Estic, organizat cu suportul financiar al Comisiei Europene de către Ministerele Afacerilor Externe ale Suediei și Cehiei.

Un alt eveniment important, de conotație regională la care Centrul a fost reprezentat, este ce-a de-a 3-a Reuniune a Grupului Ad-hoc de lucru privind protecția datelor din cadrul Convenției de Cooperare Polițienească pentru Europa de Sud-Est (PCC SEE), ce a avut loc în perioada 1-3 decembrie, în Slovenia. În cadrul conferinței, au fost prezentate bilanțul activităților din domeniul protecției datelor cu caracter personal, desfășurate sub egida Președinției Republicii Bulgaria în cadrul PCC SEE. Mai mult, evenimentul s-a concentrat pe subiecte importante ce au fost dezbătute în timpul sesiunilor de către reprezentanții Autorităților pentru Protecția Datelor și Ministerelor Afacerilor Interne ale țărilor parte la PCC SEE.

În acest context, discuțiile s-au focusat pe necesitatea actualizării mandatului Grupului Ad-hoc de lucru privind protecția datelor, care va deveni un Grup de lucru cu statut permanent și se va întruni cel puțin o dată pe an. De asemenea, au fost analizate minuțios noile proceduri de activitate ale Grupului de lucru privind protecția datelor, ce vor permite soluționarea plîngerilor subiecților de date ai căror drepturi au fost încălcate de către organele polițienești în cadrul activităților PCC SEE.

În final, o atenție sporită a fost acordată posibilității fiecărei Autorități de Protecție a Datelor, membre ale PCC SEE, de a începe inspecții la unitățile naționale centrale, în baza practicilor acestora în loc de un chestionar comun, pentru evaluarea securității fizice a datelor cu caracter personal, securitatea personalului, securitatea documentelor și modul de exercitare a drepturilor subiecților de date de către organele polițienești.

Chiar dacă Centrul nu a putut asigura participarea sa la toate forumurile internaționale, rapoartele și rezoluțiile adoptate în cadrul sesiunilor evenimentelor importante din domeniul protecției datelor cu caracter personal au fost urmărite cu atenție. Spre exemplu, prin adoptarea Declarației adresată celui de-al XV-lea Summit al Francofoniei de la Dakar cu ocazia desfășurării în acest an a Summit-ului Francofoniei la Senegal, Centrul, împreună cu celelalte autorități francofone pentru protecția datelor cu caracter personal, s-a mobilizat întru dezvoltarea culturii în domeniul protecției datelor cu caracter personal în spațiul francofon.

Așadar, autoritățile membre ale Asociației Francofone a Autorităților pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (AFAPDP), a cărei membru observator este și Centrul, au propus introducerea în agenda summit-ului a subiectului privind angajamentele asumate la summit-urile anterioare privind adoptarea legislației naționale și internaționale în domeniul protecției datelor cu caracter personal, subliniind astfel eforturile și pozițiile recente ale Organizației Internaționale a Francofoniei și ale Adunării parlamentare a Francofoniei în acordarea unei atenții sporite asupra acestui domeniu, în special în reflecțiile și opțiunile politice și economice ale țărilor din cadrul spațiului francofon, și, să încurajeze recunoașterea rolului autorităților pentru protecția datelor cu caracter personal în sistemul normativ specific domeniului.

În acest context, susținînd inițiativa AFAPDP, Centrul a intervenit pe lîngă Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova cu cererea de a solicita organizatorilor summit-ului de la Dakar includerea propunerilor înaintate de AFAPDP. Declarația AFAPDP vizează încurajarea statelor și guvernelor francofone în susținerea autorităților independente și a rețelelor naționale și internaționale privind cooperarea în acest domeniu și ratificarea instrumentelor internaționale de protecție a datelor cu caracter personal, precum este Convenția nr. 108 a Consiliului Europei.

Tot în această perioadă, Centrul a devenit membru al platformei internaționale Global Privacy Enforcement Network. Global Privacy Enforcement Network (GPEN) este o rețea de cooperare, deschisă oricărui organ de drept care este responsabil pentru implementarea legislației ce are ca scop protecția datelor cu caracter personal și este capabilă de a efectua anchete sau proceduri executorii. Conlucrarea în cadrul GPEN oferă Centrului posibilitatea de a pune în discuții aspectele practice ale cooperării în implementarea legislației în domeniul vieții private; de a participa la schimbul celor mai bune practici în soluționarea provocărilor transfrontaliere; de a conlucra pentru dezvoltarea priorităților comune în implementarea legislației; de a primi asistență în implementarea inițiativelor legislative și campaniilor de sensibilizare.

În cadrul colaborării cu organizațiile regionale, cu titlu aparte, menționăm despre realizările Centrului în calitate de membru permanent și expert titular al Comitetului Consultativ al Convenției pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal (T-PD) al Consiliului Europei.

Prin urmare, precizăm contribuția consecutivă a Republicii Moldova la aceste foruri petrecute la Strasburg și anume la cea de-a 2-a reuniune plenară a Comitetului ad-hoc privind protecția datelor cu caracter personal (CAHDATA) din 28-30 aprilie 2014, la cea de-a 31-a reuniune plenară a Comitetului Consultativ al Convenției pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal din 2-4 iunie 2014 și la reuniunea CAHDATA din 1-3 decembrie 2014.

Modernizarea Convenției pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal (Convenția nr. 108) și a Protocolului Adițional la aceasta, a fost principalul subiect al discuțiilor purtate în cadrul reuniunilor menționate *supra*, fiind adoptat documentul final T-PD (2012) 4 Rev 4, care a servit temeiul discuțiilor pentru reuniunile CAHDATA. În timpul reuniunii CAHDATA din 1-3 decembrie, care a fost de altfel ultima, reieșind din încheierea mandatului pentru care a fost constituit acest Comitet, au fost efectuate mai multe lecturi ale textului consolidat și modernizat al proiectului Convenției nr. 108, proiectul fiind adoptat prin consens, cu excepția normelor asupra cărora au fost expuse rezervele unor Părți.

Referitor la propunerile expertului Republicii Moldova pe marginea proiectului, acestea țin de excepțiile statuate de art. 9 al Convenției nr. 108, în special privind derogarea de la principiile de bază a protecției datelor cu caracter personal statuate de art. 5, a prelucrărilor de date cu caracter personal care au ca obiect siguranța publică, apărarea, securitatea statului (inclusiv bunăstarea economică a statului atunci când aceste prelucrări sînt efectuate în scopurile asigurării securității statului). Aceste propuneri au fost susținute și, ca rezultat au fost revizuite principiile de la care Părțile pot deroga, astfel, fiind modificată și structura art. 5 al Convenției nr. 108, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă. Un nou element introdus prin proiect, susținut și de Republica Moldova, este noțiunea de „jurisdicție” a Părții la Convenție, prin care se delimitează competența jurisdicțională de cea teritorială.

5.4 PARTICIPAREA CENTRULUI LA PROIECTELE DE ASISTENȚĂ TEHNICĂ

În perioada 12 - 13 februarie 2014, reprezentanții Centrului, cu suportul Instrumentului de Schimb de Informație și Asistență Tehnică al Comisiei Europene (TAIEX), au efectuat vizita de studiu în Praga, Republica Cehă, cu tema „Protecția datelor cu caracter personal în contextul urmării penale privind spălarea banilor și finanțarea terorismului”.

Vizita de studiu a oferit oportunitatea de a cunoaște practicile de reacție ale Autorității pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a Republicii Cehe în cazurile de încălcare a legislației privind protecția datelor cu caracter personal și a dreptului la viața privată; modul de cooperare cu Prezidiul Polițienesc și Ministerul Finanțelor din Republica Cehă în vederea respectării vieții private în contextul acțiunilor de urmărire penală privind spălarea banilor și finanțarea terorismului.

Totodată, vizita de studiu a scos în evidență necesita-

tea cooperării și interacțiunii dintre Autoritatea națională de control a prelucrărilor de date cu caracter personal, Banca Națională a Moldovei și Centrul Național Anticorupție în vederea contribuiri la aplicarea uniformă și corectă a principiilor de protecție a datelor cu caracter personal și de respectare a dreptului la viața privată de către instituțiile raportoare ale operațiunilor și tranzacțiilor reglementate de Legea cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

În luna martie curent, Centrul, în comun și cu susținerea financiară a Instrumentului TAIEX, gestionat de Directoratul General pentru Extindere al Comisiei Europene, au organizat la Chișinău Atelierul de lucru pe tema: „Dezvoltarea politicii de securitate instituțională în contextul protecției datelor cu caracter personal”, în cadrul căruia au fost instruiți peste 50 de reprezentanți ai diferitor autorități publice.

În perioada 13 - 16 aprilie 2014, reprezentanții Centrului și Comisiei Electorale Centrale, cu suportul Programului pentru Democrație în Moldova, implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare din Republica Moldova, au efectuat o vizită de studiu în Tirana, Republica Albania, în vederea preluării bunelor practici care vizează prelucrarea datelor cu caracter personal în scopuri electorale.

Vizita de studiu care a fost determinată de percepția diferită a unor aspecte legislative, fapt oglindit în Raportul de activitate al Centrului pentru anul 2013, a oferit oportunitatea de a cunoaște practicile privind protecția datelor cu caracter personal aplicate de entitățile statale ale Albaniei, responsabile pentru întocmirea și verificarea listelor electorale, inclusiv modalitățile de asigurare a dreptului de acces la liste de către actorii implicați în procesul electoral.

Și de această dată, vizita de studiu a scos în evidență necesitatea cooperării dintre Autoritatea națională de control a prelucrărilor de date cu caracter personal, Comisia Electorală Centrală și autoritățile publice locale în vederea contribuiri la aplicarea uniformă și corectă a principiilor de protecție a datelor cu caracter personal și de respectare a dreptului la viața privată de către instituțiile implicate în procesul electoral, precum și a clarificat unele chestiuni ce țin de obligația înregistrării Comisiei Electorale Centrale și altor entități care prelucrează date cu caracter personal în scopuri electorale, în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal.

În perioada 30 august - 20 septembrie 2014, reprezentantul Centrului a participat la programul „Carl Friedrich Gördeler-Kolleg pentru Buna Guvernare 2014/2015”, eveniment organizat de Fundația Robert Bosch la Berlin (Germania) și Varșovia (Polonia). Programul „Carl Friedrich Gördeler-Kolleg” instruieste tinerii specialiști din cadrul Parteneriatului Estic, precum: Armenia, Azerbaidjan, Georgia, Moldova, Rusia, Turcia, Ucraina în domeniul Bunei Guvernări, contribuind la fortificarea instituțiilor din sectorul public și privat.

În cadrul programului, participanții au fost instruiți și asistați de experți în domeniu privind modul de elaborare și de management al proiectelor, fapt care a contribuit la formarea profesională a acestora. Astfel, după finalizarea programului, Centrul a dat startul implementării unui proiect-concept, întru promovarea și dezvoltarea măsurilor de bună guvernare în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

În perioada 21 - 24 septembrie 2014, reprezentanții Centrului și Comisiei Electorale Centrale, cu suportul Programului TAIEX, au efectuat o vizită de studiu în Tallinn, Republica Estonia, în vederea preluării bunelor practici care vizează prelucrarea datelor cu caracter personal în scopuri electorale. Vizita de studiu a oferit oportunitatea lărgită de a cunoaște practicile privind protecția datelor cu caracter personal aplicate de entitățile statale ale Estoniei, responsabile pentru întocmirea și verificarea listelor electorale. Această vizită a cuprins o cercetare și documentare vis-à-vis de practica estoniană la acest capitol, care, inclusiv va permite aplicarea cunoștințelor acumulate în domeniu, la nivel național.

5.5 ÎNTREVEDERI OFICIALE, COOPERAREA CU ALTE AUTORITĂȚI STRĂINE ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI DATELOR CU CARACTER PERSONAL

Ca și în anii precedenți, Centrul a fost vizitat de către delegațiile străine în vederea consolidării relațiilor bilaterale. Astfel, printre cele mai importante pot fi enumerate următoarele:

- La 06 iunie 2014, reprezentanții Centrului, au avut o întrevedere cu domnul David AVAKIAN, manager de proiect din cadrul Delegației Uniunii Europene în Armenia. În cadrul întreprinderii, au fost prezentate realizările Centrului din perioada 2009-2014, metodele și procedurile de promovare a conceptelor de „date cu

caracter personal” și „viață privată” în plan național, precum și evoluția relațiilor Centrului cu organele de drept, cu instituțiile din sectorul bancar, educațional, medical, asistență socială etc. Totodată, s-a menționat despre susținerea din partea experților europeni a inițiativelor Centrului, în ceea ce privește elaborarea și expertizarea mai multor acte legislative și normative privind reglementarea domeniului protecției datelor cu caracter personal, prevederile cărora sînt, la moment, conforme principiilor și standardelor europene. În concluzie, intenția partenerilor din Armenia de a apela la suportul experților moldoveni în vederea realizării unui schimb de experiență și preluării bunelor practici în procesul de elaborare a cadrului legislativ în domeniu, a fost susținută de Centru.

- La data de 25 iulie, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a fost vizitat de reprezentanții Ambasadei Regatului Suediei în Republica Moldova și ai Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Republica Moldova. Delegația s-a arătat interesată de activitatea Centrului, obiectivele și problemele cu care se confruntă acesta, precum și punctele tangențiale dintre prevederile Acordului de Asociere, Strategiei naționale de dezvoltare a domeniului protecției datelor cu caracter personal pentru anii 2013-2018 cu prevederile Strategiei Regatului Suediei pentru Cooperare cu Europa de Est, Balcanii de Vest și Turcia în domeniul reformelor pentru anii 2014-2020.
- La 4 august 2014, Centrul a fost gazda unei întreveneri oficiale dintre reprezentanții Centrului și Ministerului Afacerilor Interne al Georgiei întru preluarea experienței și a bunelor practici privind implementarea condiționalităților în cadrul celei de-a II-a faze, în procesul de liberalizare a regimului de vize cu UE. În cadrul discuțiilor au fost prezentate realizările Autorității naționale de control a prelucrărilor de date cu caracter personal în contextul procesului de liberalizare a regimului de vize cu UE, pregătirii țării pentru misiunea de evaluare a nivelului de securitate al datelor cu caracter personal de către Europol, procedurile de promovare a conceptelor de „date cu caracter personal” și „viață privată” în plan național, precum și evoluția relațiilor Centrului cu organele de drept, cum ar fi: Ministerul Afacerilor Interne, Inspectoratul General al Poliției, Departamentul Poliției de Frontieră, Procuratura Generală, Serviciul de Informații și Securitate etc. Cu titlu separat, a fost abordată importanța creării Departamentului pentru protecția datelor în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, încheierea unui Memorandum de colaborare dintre Ministerul Afacerilor Interne și Autoritatea pentru Protecția Datelor și, nemijlocit, valoarea cooperării dintre aceste două autorități naționale.

Totodată, în contextul primei runde de consultări moldo-georgiene în domeniul integrării europene, 16 septembrie 2014, Centrul a găzduit cea de-a II-a delegație georgiană întru preluarea experienței și a bunelor practici în domeniul liberalizării regimului de vize cu UE, precum și a experienței în implementarea Acordului de Asociere și a prevederilor Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător.

CAPITOLUL VI

ACORDURI DE COOPERARE ÎNCHEIATE ÎNTRE CENTRU ȘI ALTE AUTORITĂȚI NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE

Una din măsurile prioritare ale Centrului constă în dezvoltarea relațiilor de cooperare cu operatorii de date cu caracter personal și persoanele împuternicite de către aceștia prin încheierea unor acorduri de colaborare, inițierea de proiecte comune în domeniul protecției datelor cu caracter personal, instruirii, consultări, avizarea unor proiecte de acte normative etc.

Astfel, pînă în prezent Centrul a stabilit parteneriate cu o serie de instituții din sectorul public și privat a căror activitate implică prelucrarea datelor cu caracter personal ce fac parte dintr-un sistem de evidență sau care sînt destinate să fie incluse într-un asemenea sistem.

În perioada de raportare, Centrul a stabilit relații de colaborare prin încheierea următoarelor acorduri de parteneriat:

1. Ziua de 29 ianuarie 2014 a fost marcată de semnarea Acordului de parteneriat între Centru și Asociația Patronală a Companiilor de Colectare a Datoriilor din Moldova, în scopul cooperării și conlucrării pe probleme specifice de interes comun.

Principalele domenii de cooperare în baza Acordului sînt promovarea, prin eforturi comune, a conceptelor: „viață privată” și „protecția datelor cu caracter personal”, inclusiv a importanței, avantajelor și beneficiilor rezultate din protecția persoanei referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, precum și cooperarea în vederea sporirii gradului de percepție de către membrii Asociației a principiilor de protecție a datelor cu caracter personal și de conștientizare a necesității implementării acestora, precum și elaborarea Codului de conduită profesională privind prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul activităților de recuperare a creanțelor, participarea la evenimente, instruirii și inițiative specifice ce au scop îmbunătățirea mediului de afaceri cum ar fi conferințe, mese rotunde și ateliere de lucru etc.

2. La 28 aprilie 2014, Centrul și Asociația Națională pentru Protecția Consumatorilor și Promovarea Programelor și Strategiilor din România – InfoCons au semnat un Protocol de colaborare prin care în principal, s-au angajat să realizeze și să participe în comun la programe și activități cu implicații puternice la nivel social în vederea reducerii fenomenului furtului de identitate, în scopul implementării obiectivelor pe termen lung a proiectului *Me is Mine* și, promovării conceptelor „viață privată” și „date cu caracter personal.”

Protocolul a fost conceput ca un important document, menit să asigure o bună platformă de colaborare, și vizează următoarele activități principale:

- promovarea reciprocă a imaginii și acțiunilor, în cadrul activităților și campaniilor pe care le întreprind;
- conlucrarea în procesul de sensibilizare cu privire la beneficiile rezultate din protecția datelor cu caracter personal, precum și a consecințelor negative care pot apărea odată cu nerespectarea regimului de confidențialitate și securitate a prelucrării acestor date pentru dezvoltarea economică, socială și culturală a societății;
- desfășurarea programelor comune, ce vor face obiectul unor acorduri separate, în domeniile pe care le reprezintă, acordarea de sprijin reciproc în dezvoltarea și implementarea programelor astfel concepute;

- organizarea seminarelor, expozițiilor, conferințelor în vederea implementării programelor ce vor fi realizate, precum și promovarea acestora, la nivelul întregii societăți.

3. În perioada de referință, întru realizarea politicilor și documentelor strategice în domeniul protecției datelor cu caracter personal, prevenirii și combaterii fenomenului corupției prin metoda controlului veniturilor și al proprietății, conflictului de interese ale funcționarilor

publici, a fost semnat Acordul de colaborare între Centru și Comisia Națională de Integritate.

Printre modalitățile de colaborare reglementate de Acordul de cooperare, se regăsesc:

- crearea unor grupuri consultative de lucru, în vederea creării cadrului necesar pentru implementarea politicilor și strategiilor care vizează domeniul protecției datelor cu caracter personal și cel aflat în competența Comisiei Naționale de Integritate, alături de alți reprezentanți ai societății civile, sectorului asociativ, mediului academic, autorităților publice locale și centrale;
- acordarea consultațiilor, inclusiv prin participarea la cursuri de perfecționare/formare în domeniul protecției datelor cu caracter personal;
- instruirea personalului și a angajaților Părților pentru a asigura un comportament corect și acțiuni legale ale acestora în procesul exercitării atribuțiilor funcționale ce țin de abținerea de la comiterea faptelor coruptivonale, protecția datelor cu caracter personal prelucrate în procesul verificării și controlului declarațiilor cu privire la venituri și proprietăți, soluționării cazurilor de conflict de interese;
- organizarea reuniunilor, conferințelor, atelierelor de lucru și seminarelor periodice comune, în cadrul cărora vor fi discutate aspecte ce țin de domeniul protecției datelor cu caracter personal și de prevenirea și combaterea comportamentului coruptivon;
- schimbul de documente, date statistice, rezultate ale cercetărilor științifice, broșuri și publicații de specialitate, materiale analitice și conceptuale, recomandări metodice, acte normative și documente relevante.

Această colaborare constituie o parte componentă a eforturilor statului pentru asigurarea nivelului adecvat de protecție a datelor cu caracter personal, precum și cea privind implementarea politicilor strategice în contextul reprimării fenomenului corupției prin realizarea mecanismelor de verificare și control al declarațiilor cu privire la venituri și proprietate și al declarațiilor de interese personale a unor categorii de funcționari publici.

4. La 23 iunie 2014, Centrul a încheiat Acordul de colaborare cu Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, urmărind obiectivele sporirii gradului de percepție de către personalul Serviciului Fiscal de Stat a principiilor de protecție a datelor cu caracter personal și de conștientizare a necesității implementării acestora, perfecționare și armonizare a legislației naționale, ce vizează domeniile de activitate în vederea asigurării unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal.

Pentru aceasta, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și Centrul:

- vor face schimb reciproc de experiență, de documente, date statistice, rezultate ale cercetărilor științifice, broșuri, materiale analitice, acte normative și documente relevante domeniilor de activitate;
- vor participa la avizarea și expertizarea proiectelor de acte legislative și normative elaborate în vederea reglementării domeniilor de activitate, precum și vor asigura implementarea calitativă a documentelor de politici care vizează domeniul protecției datelor cu caracter personal;
- vor depune eforturi pentru implementarea treptată și graduală a diverselor programe de instruire a personalului Serviciului Fiscal de Stat privind protecția datelor cu caracter personal;

- vor organiza întâlniri de lucru în scopul soluționării operative a problemelor de interes comun;
- vor coopera în vederea organizării în comun a unor evenimente publice relevante pentru scopurile lor: conferințe, consfătuiri și seminare în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Menționăm că parteneriatul încheiat dintre Centru și Inspectoratul Fiscal Principal de Stat constituie o parte componentă a eforturilor în vederea asigurării protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, în special a dreptului la inviolabilitatea vieții intime, familiale și private.

5. Potrivit Raportului Centrului pentru anul 2013, unul din obiectivele ce urma a fi realizat în anul 2014 consta în dezvoltarea unui parteneriat durabil cu Centrul de Guvernare Electronică (E-Guvernare) în vederea realizării obiectivelor comune incluse în Programul privind Cadru de Interoperabilitate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 656 din 05 septembrie 2012, în Planul de acțiuni pe anul 2014 pentru implementarea Programului strategic de modernizare tehnologică a guvernării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1096 din 31 decembrie 2013.

În aceste condiții, la 18 septembrie 2014 Centrul și E-Guvernare au semnat Acordul de colaborare privind participarea în etapa de pilotare a Platformei de Interoperabilitate, având ca scop coordonarea și coerența activităților de e-guvernare la nivel național, rezultat din soluția tehnică pe care o oferă Platforma de Interoperabilitate în facilitarea schimbului de date între instituții, inclusiv prin ridicarea calității serviciilor publice electronice.

Subsecvent, Hotărârea Guvernului cu privire la pilotarea Platformei de Interoperabilitate, și implicit Acordul de colaborare privind participarea în etapa de pilotare a Platformei de Interoperabilitate, își propun ca obiectiv eficientizarea comunicării interinstituționale, precum și dintre Guvern, mediul de afaceri și cetățeni, instituind Platforma de Interoperabilitate, ca soluție tehnică ce facilitează schimbul de date între autoritățile administrației publice, precum și instituțiile publice și întreprinderile de stat, care dețin resurse informaționale de stat, precum și identificarea și soluționarea precoce a problemelor ce țin de conectarea sistemelor informaționale ale autorităților publice la Platforma de Interoperabilitate.

Semnarea acestor Acorduri se înscrie în lista acțiunilor necesar a fi întreprinse de către Părțile semnatare în vederea realizării Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale în domeniul protecției datelor cu caracter personal 2013-2018, aprobate prin Legea nr. 229 din 10 octombrie 2013.

CAPITOLUL VII

CONSOLIDAREA CAPACITĂȚILOR MANAGERIALE ALE CENTRULUI

7.1 RESURSE UMANE

În perioada anului 2014, Centrul a organizat și desfășurat 4 concursuri pentru ocuparea a 6 funcții vacante, la care au aplicat 66 de candidați, în final fiind angajate 5 persoane (dintre care 2 debutanți), reușindu-se completarea în proporție de 90% a numărului de personal. Totodată, în perioada de referință 4 persoane au demisionat, iar în privința unui funcționar raporturile de muncă au fost suspendate în conformitate cu prevederile Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158-XVI din 04 iulie 2008.

În același timp, angajații Centrului au participat la 6 cursuri de instruire internă, la 18 cursuri de instruire externă, organizate de diferite instituții, cum ar fi: Cancelaria de Stat, Academia de Administrare Publică, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Republica Moldova (PNUD), Ministerul Finanțelor, ÎS „Centrul de Telecomunicații Speciale”, Centrul de Governare Electronică etc. De asemenea, în această perioadă, au fost efectuate 3 vizite de studiu în vederea preluării bunelor practici la autoritățile de control din țările membre ale UE.

De menționat, că pentru activitate creativă, contribuție la optimizarea și eficientizarea serviciului public, precum și cu prilejul Zilei funcționarului public, șefului Direcției evidență și control a Centrului i-a fost conferită Diploma Guvernului de gradul I, iar pentru contribuția deosebită adusă la realizarea obiectivelor comune ale Republicii Moldova și Uniunii Europene, doi angajați ai Direcției relații externe și integrare europeană au fost decernați cu Diploma Guvernului de gradul al III-lea.

În același timp, pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor, manifestarea spiritului de inițiativă și a loialității, 5 angajați ai Centrului au fost stimulați cu diplome de onoare și mulțumiri prin ordinele conducerii instituției.

O atenție deosebită merită faptul conferirii Medaliei „Meritul civic” ex-directorului adjunct al Centrului, în semn de înaltă apreciere a contribuției la promovarea reformelor bazate pe valorile și standardele europene, pentru merite deosebite în asigurarea negocierii, semnării și ratificării Acordului de asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, aportul la liberalizarea regimului de vize cu statele membre ale UE și ale spațiului Schengen și activitate intensă în vederea sporirii prestigiului țării pe plan internațional.

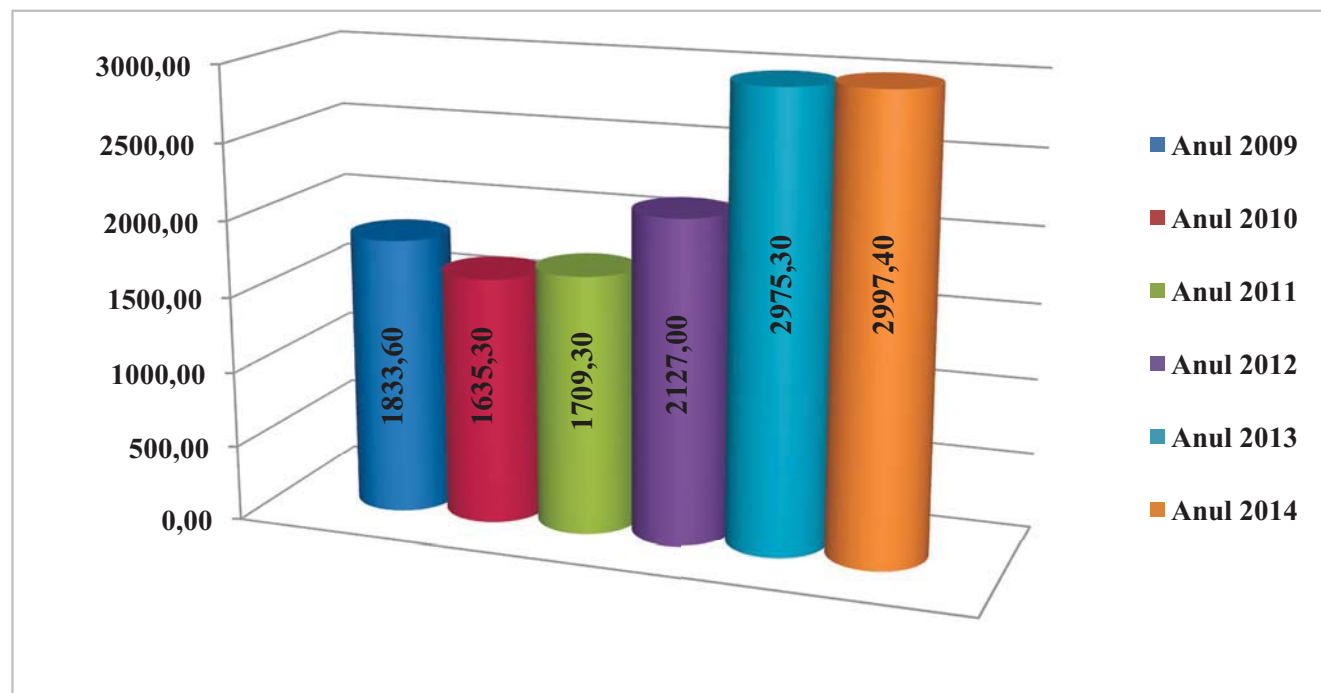
7.2 ASPECTE PRIVIND ACTIVITATEA ECONOMICĂ

Bugetul Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova pentru anul 2014 a fost aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 297 din 12 decembrie 2013, după examinarea și avizarea pozitivă în comisia parlamentară de profil, precum și de către Ministerul Finanțelor, ulterior fiind inclus în Legea bugetului de stat pentru anul 2014 nr. 339 din 23 decembrie 2013.

Începînd cu anul 2014, bugetul Centrului este elaborat și fundamentat în conformitate cu performanța în bază de program – Protecția datelor cu caracter personal, avînd stabilite scopuri, obiective și indicatori de evaluare a performanței acestora la toate etapele procesului bugetar. Totodată, menționăm că bugetul Centrului este corelat cu indicatorii macroeconomici, Cadrul de cheltuieli pe termen mediu, stabilit de către politicile bugetar-fiscale, și asigură o funcționalitate relativă a Centrului pentru realizarea atribuțiilor și responsabilităților prevăzute de Legea nr. 133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Astfel, suma totală a alocațiilor incluse în bugetul Centrului pentru anul 2014 a constituit – 2997,4 mii lei, dintre care cheltuieli de personal – 1956,1 mii lei, cheltuieli recurente – 964,8 mii lei și cheltuieli capitale – 76,5 mii lei, ceea ce constituie cu 63,4% mai mult comparativ cu bugetul Centrului pentru anul 2009. Tendința pozitivă a bugetului Centrului din momentul creării autorității și pînă în prezent se datorează în mare parte cheltuielilor de personal (circa de 2 ori mai mult comparativ cu anul 2009), urmare a modificărilor efectuate la actele normative și legislative ce țin de salarizarea funcționarilor publici și persoanelor cu funcții de demnitate publică.

Evoluția bugetului Centrului pentru perioada anilor 2009 – 2014 (mii lei)

Este necesar de menționat că și în anul 2014, în structura cheltuielilor totale, cheltuielile de personal, inclusiv plățile de asigurări medicale și sociale achitate de angajator constituie cea mai mare pondere, ajungînd în anul 2014 la 65,3% din totalul bugetului.

Mijloacele financiare aferente achiziționării bunurilor și serviciilor a constituit 28,9% din totalul mijloacelor financiare alocate, inclusiv cheltuielile capitale și sînt suficiente doar pentru asigurarea întreținerii Centrului, acoperind cheltuielile de locațiune a sediului, întreținere a echipamentului tehnic și a programelor informaționale, a mijloacelor de transport necesare în procesul de efectuare a controalelor, asigurarea securității sediului instituției.

Cheltuielile destinate asigurării participării reprezentanților Centrului în grupurile de lucru internaționale, la forumurile și conferințele internaționale constituie 5,8% din totalul resurselor planificate.

Executarea de casă a bugetului Centrului pentru anul 2014 constituie 93,2% față de mijloacele financiare planificate la începutul anului.

În aceste condiții, Centrul are neexecutate obligații contractuale de achiziții publice ce-i revin de aproximativ 200,0 mii lei, ceea ce constituie 6,8% din bugetul anual al autorității, cauzate de nefinanțarea de către Trezoreria teritorială Chișinău a ordinelor de plată prezentate în termen, conform prevederilor legislației, în pofida existenței soldului de mijloace financiare în planul de finanțare al Centrului pentru anul 2014 și acceptării de către Trezorerie a înregistrării contractelor de achiziții publice, nefiind menționate careva impedimente de ordin financiar sau legal pentru încheierea și executarea acestor contracte.

Potrivit cadrului legal, și anume Legii nr. 229 din 23 septembrie 2010 „Privind controlul financiar public intern”, cu modificările și completările ulterioare, Ordinului ministrului finanțelor nr. 51 din 23 iunie 2009 „Cu privire la Standardele naționale de control intern în sectorul public” și Ordinului ministrului finanțelor nr.49 din 26.04.2012 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea, raportarea sistemului de management financiar și control

și emiterea Declarației privind buna guvernare”, conducerea entității este responsabilă de implementarea controlului intern, inclusiv a sistemului de management financiar și control, precum și de evaluarea funcționalității lui și aprecierea gradului de conformitate a acestuia cu prevederile cadrului regulator.

Prin Declarația de bună guvernare pentru anul 2013 emisă în baza autoevaluărilor, Centrul a apreciat că *„sistemul de management financiar și control al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal corespunde parțial cu Standardele naționale de control intern în sectorul public, urmînd ca în anul 2014, să fie consolidate capacitățile organizaționale în acest sens”*.

Astfel, pe parcursul anului 2014 au fost puse bazele implementării sistemului de management financiar și control, fiind elaborată procedura de evaluare a managementului riscurilor în cadrul entității, precum și modelul Registrului riscurilor.

CAPITOLUL VIII

RAPORTUL DE EVALUARE PRIVIND MONITORIZAREA IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI NAȚIONALE ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI DATELOR CU CARACTER PERSONAL PENTRU ANII 2013-2018

Prin Legea nr. 229 din 10 octombrie 2013 (Monitorul Oficial nr. 284-289/776 din 06 decembrie 2013) a fost aprobată Strategia națională în domeniul protecției datelor cu caracter personal pentru anii 2013-2018 și Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei.

Astfel, în continuare este reflectată informația privind executarea acțiunilor incluse în Planul de realizare a Strategiei, dedusă din compartimentele raportului anual, după cum urmează:

OBIECTIV GENERAL

Asigurarea unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal în Republica Moldova

Identificatorul acțiunii din Plan	Acțiunea planificată	Numărul paginii raportului anual al Centrului, la care poate fi consultată informația
-----------------------------------	----------------------	---

Obiectivul specific 1. Informarea tuturor operatorilor de date cu caracter personal privind responsabilitățile ce le revin, de asemenea privind necesitatea protecției datelor cu caracter personal prelucrate ținând cont de cele mai recente tehnici în raport cu riscurile inerente, precum și de natura datelor protejate

1.1	Realizarea unor studii sectoriale în scopul de a oferi operatorilor de date cu caracter personal instrucțiunile necesare pentru a aduce prelucrările de date cu caracter personal în conformitate cu Legea privind protecția datelor cu caracter personal	pagina 17-18
1.2	Elaborarea și promovarea unor instrucțiuni privind prelucrarea datelor cu caracter personal în diferite sectoare, în special în activitatea polițienească, medicală, educațională, electorală, de comunicații, financiar-bancară etc.	pagina 23
1.3	Dezvoltarea relațiilor de cooperare între Centru și operatorii de date cu caracter personal și persoanele împuternicite de către aceștia prin încheierea unor acorduri de colaborare, inițierea unor proiecte comune în domeniul protecției datelor cu caracter personal, instruirii, consultări, avizarea unor proiecte de acte normative etc.	pagina 41-43
1.4	Implicarea organizațiilor profesionale ale judecătorilor, executorilor judecătorești, avocaților, notarilor, băncilor, mass-mediei, sindicatelor, tehnologiilor informaționale etc. în scopul promovării înregistrării în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal, precum și în scopul elaborării unor coduri de conduită profesională care ar include prevederi referitoare la protecția datelor cu caracter personal ori al completării acestora cu astfel de norme	pagina 32-33
1.5	Mediatizarea cazurilor de mare rezonanță și a încălcărilor admise de entitățile de drept public și de drept privat în procesul prelucrării datelor cu caracter personal	pagina 26
1.6	Acordarea de asistență instituțiilor publice și private care se constituie în calitate de operatori de date cu caracter personal în vederea asigurării respectării procedurilor organizatorice și tehnice de protecție a datelor cu caracter personal	pagina 17-18
1.8	Revizuirea categoriilor și a volumului de date cu caracter personal prelucrate de către operatori	pagina 18

1.9	Acordarea de asistență metodologică structurilor/persoanelor responsabile de protecția datelor cu caracter personal instituite în cadrul operatorilor de date cu caracter personal	pagina 29-33
1.11	Implementarea principiilor de protecție a datelor cu caracter personal, începând cu etapa de elaborare a sistemelor informaționale și a sistemelor de evidență destinate prelucrării automatizate a datelor cu caracter personal (privacy by design)	pagina 24, 28-29
1.12	Mediatizarea, promovarea și monitorizarea respectării obligației de notificare și înregistrare a operatorilor de date cu caracter personal, a bazelor de date, a sistemelor informaționale și informatice în care sînt stocate și prelucrate, în mod automat sau manual, date cu caracter personal, precum și a respectării principiului transparenței în activitatea de prelucrare a datelor	pagina 28-33

Obiectivul specific 2. Sensibilizarea publicului larg cu privire la importanța protecției persoanelor în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal

2.1	Implicarea activă a reprezentanților societății civile, a autorităților din domeniul educației și a mass-mediei în procesul de sensibilizare a persoanelor cu privire la conceptele de „viață privată” și „protecția datelor cu caracter personal”, cu privire la beneficiile rezultate din protecția datelor cu caracter personal, cu privire la consecințele negative ce pot apărea odată cu nerespectarea regimului de confidențialitate și securitate a prelucrării acestor date, precum și cu privire la importanța protecției datelor cu caracter personal în dezvoltarea economică, socială și culturală a țării	pagina 26-27, 29, 32
2.7	Celebrarea, în instituțiile de învățămînt, pe data de 28 ianuarie a fiecărui an, a Zilei Protecției Datelor cu Caracter Personal	pagina 27
2.12	Organizarea unor conferințe cu tematici axate pe necesitatea respectării principiilor de protecție a datelor cu caracter personal	pagina 27-28
2.13	Organizarea și desfășurarea unor evenimente la nivel național cu prilejul Zilei Protecției Datelor cu Caracter Personal	pagina 27-28

Obiectivul specific 3. Consolidarea capacităților administrative și instituționale ale Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal

3.2	Analiza plîngerilor și cererilor adresate Centrului în vederea identificării problemelor și a acțiunilor ce trebuie să fie întreprinse pentru îmbunătățirea situației la capitolul protecția persoanelor față de prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția dreptului la viața intimă, familială și privată	pagina 6, 12
3.3	Analiza problemelor apărute în procesul înregistrării operatorilor de date cu caracter personal, a bazelor de date și a sistemelor informaționale și informatice în care sînt stocate și prelucrate date cu caracter personal, în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal, în vederea identificării unor eventuale deficiențe și a modificării procedurilor de înregistrare	pagina 17-18
3.6	Revizuirea și avizarea cadrului normativ sectorial în conformitate cu principiile de protecție a datelor cu caracter personal	pagina 23-25
3.8	Instruirea continuă, schimbul de experiență cu instituțiile europene similare, participarea la seminare, traininguri, efectuarea vizitelor de studiu, organizarea atelierelor de lucru și a conferințelor internaționale	pagina 36, 38
3.9	Asigurarea participării la lucrările forumurilor internaționale ale autorităților naționale de control privind protecția datelor cu caracter personal în vederea promovării imaginii Centrului și a țării și în vederea participării active la elaborarea cadrului normativ ce reglementează domeniul protecției datelor cu caracter personal	pagina 35, 37
3.10	Actualizarea designului paginii oficiale a Centrului în vederea asigurării unei platforme interactive de informare a societății referitor la activitatea acestei autorități	pagina 26
3.11	Asigurarea informării publicului cu privire la problemele constatate în activitatea de control al respectării legislației privind protecția datelor cu caracter personal	pagina 26
3.12	Completarea statului de personal al Centrului și revizuirea numărului de personal al acestuia în raport cu volumul activităților efectuate	pagina 22, 50
3.13	Participarea la procesul de negociere a Acordului de cooperare cu EUROJUST	pagina 35
3.14	Acordarea de asistență Ministerului Afacerilor Interne în vederea inițierii negocierilor pe marginea Acordului operațional cu EUROPOL	pagina 35

CAPITOLUL IX

PROBLEMELE CONSTATATE ÎN ACTIVITATE ȘI OBIECTIVELE PENTRU ANUL 2015

9.1 PROBLEMELE CU CARE SE CONFRUNTĂ CENTRUL

Problemele cu care continuă să se confrunte Centrul reprezintă:

- a) volumul enorm de lucru raportat la necesitatea realizării la nivel național a competențelor funcționale; grila de salarizare insuficientă pentru angajați, în special pentru cei din subdiviziunea care realizează evidența și controlul operatorilor de date cu caracter personal;
- b) inexistența garanțiilor corespunzătoare pentru colaboratorii Centrului în ceea ce privește riscurile generate de activitatea de control;
- c) fluctuația cadrelor - 4 angajați au demisionat în diferite perioade a anului 2014;
- d) insuficiența specialiștilor în domeniul protecției datelor cu caracter personal, fapt care face foarte dificil procesul de selectare a funcționarilor, în timp ce pentru inițierea în specificul protecției datelor cu caracter personal unui angajat nou îi este necesară o perioadă de cel puțin 6 luni;
- e) nivelul scăzut de sensibilizare a publicului și a anumitor participanți importanți, precum persoanele fizice și juridice a căror activitate se intersectează cu activitatea de prelucrare a datelor cu caracter personal.

Cea mai mare problemă, totuși, rămâne a fi insuficiența numărului de personal al Centrului. Din conținutul raportului este evident că pe parcursul anului 2014, angajații Centrului au fost implicați într-un număr foarte mare de activități. În special, insuficiența numărului de angajați se resimte în cadrul Direcției evidență și control - subdiviziune, care este principalul instrument al Centrului în vederea efectuării controlului legalității operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, dar și în cadrul Direcției juridice și relații cu publicul - subdiviziune antrenată în procesul revizuirii cadrului normativ sectorial, prezentării instrucțiunilor, precum și reprezentării intereselor Centrului în cadrul proceselor judiciare intentate.

Această insuficiență este resimțită în special în contextul în care Centrul are rolul unui actor cheie în realizarea tuturor acțiunilor incluse în Planul de implementare a Strategiei naționale în domeniul protecției datelor cu caracter personal pentru anii 2013-2018, aprobate de Parlamentul Republicii Moldova prin Legea nr. 229 la 10 octombrie 2013.

Astfel, Centrul, în continuare, necesită un sprijin puternic pentru a se menține în calitate de autoritate pro-activă de control a corespunderii prelucrărilor datelor cu caracter personal prevederilor legii dar și pentru a asigura condițiile necesare pentru ca nivelul de protecție a datelor cu caracter personal în Republica Moldova să fie adecvat.

O altă problemă rezidă în faptul că obligația legală privind notificarea sistemelor de evidență create în scopul prelucrării datelor cu caracter personal nu este pe deplin conștientizată de entitățile care instituie aceste sisteme.

Centrul a constatat că această obligație legală este intenționat neglijată de anumite entități, printre care Ministerul Finanțelor, Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești, autorități publice locale etc. în scopul realizării activităților de prelucrare ilegală a datelor cu caracter personal care vizează un număr mare de persoane.

Inclusiv, urmează a fi remarcată calitatea actului de justiție avînd în vedere statistica examinării proceselor contravenționale menționată la pag. 15-16 din raport.

9.2 OBIECTIVE PENTRU ANUL 2015

În pofida progreselor reale și palpabile înregistrate de Centru în perioada anului 2014, sînt necesare mai multe acțiuni care ar asigura implementarea reglementărilor normative în vederea asigurării unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal în Republica Moldova.

În special, dar fără a se limita la aceste obiective, Centrul urmează în anul 2015 să-și concentreze eforturile în vederea:

- realizării obiectivelor Strategiei naționale în domeniul protecției datelor cu caracter personal pentru anii 2013-2018 și a Planului de acțiuni privind implementarea acesteia;
- realizării Planului de acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană;
- promovării proiectului de Hotărîre a Parlamentului privind modificarea statutului de personal al Centrului, în vederea majorării numărului angajaților;
- contribuirea la crearea unei practici judiciare uniforme privind aplicarea prevederilor legislației privind protecția datelor cu caracter personal;
- sensibilizarea partenerilor de dezvoltare în realizarea proiectelor comune, precum și a obiectivelor Strategiei naționale în domeniul protecției datelor cu caracter personal pentru anii 2013-2018 și Planului de acțiuni privind implementarea acesteia;
- promovarea proiectelor de modificare și completare a unui șir de acte legislative și normative ce țin de domeniul de activitate, elaborate de Centru etc.